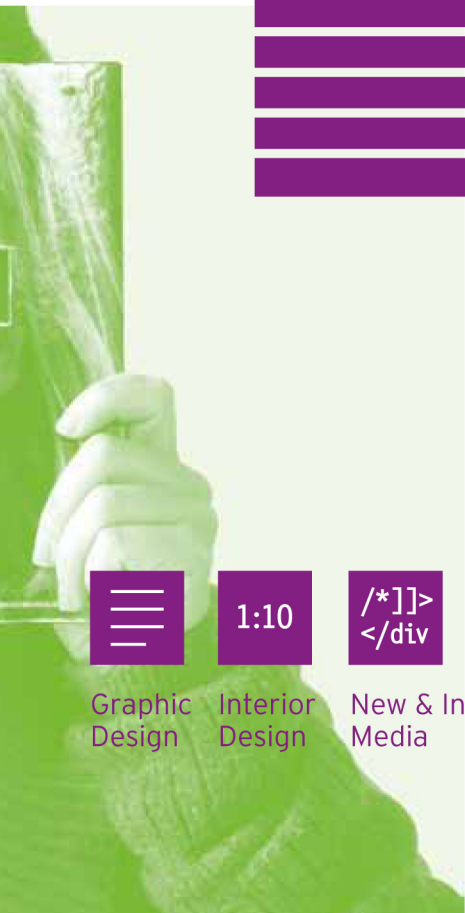
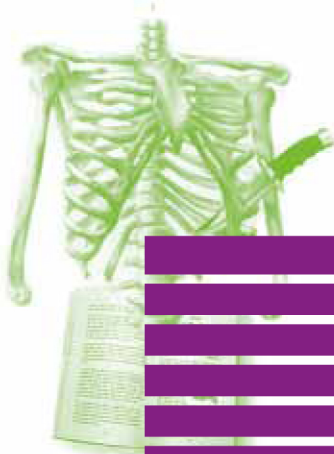

10 χρόνια Master of Arts Βακαλό

CONCEPT : DESIGN : INTER/NATIONAL

Αλέξανδρος Γαβριλάκης
Νικόλαος Γεωργόπουλος
Ιουστίνη Πανακοπούλου
Ευτυχία Καραγιαννίδη
Αγγελική (Άντζι) Καρατζά
Γιώργος Κασσαλιάς
Μιχάλης Κοντράρος
Δημήτρης Κριτωτάκης
Αναστασία Μακρή
Ελένη Μπεβεράτου
Ευάγγελος Γεωργακόπουλος
Μυρτώ Ορφανουδάκη
Κωνσταντίνος Σκανδάλης

Ακριβή Συμεωνίδη
Κωνσταντίνα Φόρου
Μαρία Καρολίνα Αρβανίτη
Παναγιώτα Ηλιάκη
Βασίλης Κατσαράκης
Σταύρος Μανδαλιός
Μιχάλης Μπάκας
Κωνσταντίνα Μπερταχά
Κατερίνα Ορφανουδάκη
Ελένη Περδικάρη
Αλέξανδρος Πολίτης

Graphic
Design

1:10

Interior
Design

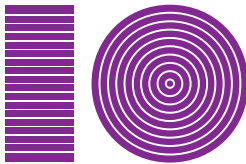
/*]]>
</div

New & Interactive
Media

concept : design : inter/national
10 ΧΡΟΝΙΑ MASTER OF ARTS ΒΑΚΑΛΟ

concept : design : inter/national
10 χρόνια Master of Arts Βακαλό

Design Walk 2012, about:, 3-18 Φεβρουαρίου 2012

Διεύθυνση

Δανιήλ ΓΟΥΝΑΡΙΔΗΣ, ζωγράφος
Τίμος ΜΙΣΙΟΣ, αρχιτέκτονας

Οργανωτική Επιτροπή

Γιώργος Σ. ΒΛΑΧΟΣ, ιστορικός
Μιχάλης ΓΕΩΡΓΙΟΥ, graphic designer
Κωνσταντίνος ΓΟΥΝΑΡΙΔΗΣ, ηλεκτρονικός-μηχανικός
Χάρης ΚΑΠΑΡΕΛΙΩΤΗΣ, αρχιτέκτονας
Μίλτος ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ, ιστορικός της τέχνης

Επιμέλεια αρχιτεκτονικού σχεδιασμού

Μανώλης ΗΛΙΑΚΗΣ, spatial designer

Επιμέλεια ψηφιακής παρουσίασης

Γιώργος ΜΑΣΤΡΑΝΤΩΝΗΣ, graphic designer
Κωνσταντίνα ΦΟΡΟΥ, graphic designer

Επιμέλεια κειμένων

Γιώργος Σ. ΒΛΑΧΟΣ

Σχεδιασμός καταλόγου και έντυπου υλικού

G Design Studio

Συγκέντρωση και διαχείριση οπτικού υλικού

Σοφοκλής ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

Γραμματειακή υποστήριξη

Μαρία ΤΣΑΚΠΙΝΗ

Παραγωγή

Mac Art

Αθήνα 2012

© Κολλέγιο Βακαλό Α.Ε.
© Τα πνευματικά δικαιώματα του εκθεσιακού υλικού, των κειμένων,
των φωτογραφιών και κάθε είδους αναπαραγωγών ανήκουν στους
νόμιμους κατόχους τους.

concept : design : inter/national
10 ΧΡΟΝΙΑ MASTER OF ARTS ΒΑΚΑΛΟ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

7

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

8

Graphic Design

Interior Design

New & Interactive Media

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΑΒΡΙΛΑΚΗΣ

Χωρίς Graphic design, ενημερωτική καμπάνια

12

ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

Σύστημα εταιρικής ταυτότητας τηλεοπτικού σταθμού εναλλακτικής μουσικής

14

ΙΟΥΣΤΙΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Victor Pelevin, *The Life of Insects*, livre d'artiste

16

ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗ

Δύο φωτογραφικά βιβλία

18

ΑΓΓΕΛΙΚΗ (ΑΝΤΖΙ) ΚΑΡΑΤΖΑ

Εικαστικό ημερολόγιο για παιδιά

20

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΣΣΑΛΙΑΣ

Πειραματικές γραμματοσειρές

22

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΟΝΤΡΑΡΟΣ

Brian Lumley, *Necroscope*, μελέτη χαρακτήρα

24

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ

Max Aub, *Παραδειγματικοί Φόνοι*, livre d'artiste

26

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΚΡΗ

Victor Pelevin, *The Helmet of Horror*, livre d'artiste

28

ΕΛΕΝΗ ΜΠΕΒΕΡΑΤΟΥ

Παιδικές φοβίες, τέσσερα βιβλία

30

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Freedom is Your Ball, multimedia

34

ΜΥΡΤΩ ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗ

Checker Project, multimedia

36

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΗΣ

Parabola, ιστοχώρος

38

ΑΚΡΙΒΗ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ

My Doll Plays Alice, animation

40

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΦΟΥΡΥ

Memory Rooms & the Precious Key, animation

42

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

Μετατροπή και διαμόρφωση βιομηχανικού κτηρίου

1:10

46

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΗΛΙΑΚΗ

Μοντεσοριανή σχολική μονάδα

1:10

48

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

Χώρος μνήμης - Χώρος λήθης, σκηνογραφία

1:10

50

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΝΔΑΛΙΟΣ

Επέμβαση σε αστικό κενό της οδού Κριεζώτου

1:10

52

ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΜΠΑΚΑΣ

Μετατροπή βιομηχανικού κτηρίου σε Ξενώνα

1:10

54

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΕΡΤΑΧΑ

Η πόλη της Δωροθέας (Italo Calvino, Οι άσφατες πόλεις)

1:10

56

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗ

Κέντρο ψυχικής υγείας μέσω τέχνης (art therapy)

1:10

58

ΕΛΕΝΗ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ

Μουσείο Γιάννη Μόραλη στην Αίγινα

1:10

60

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

Σπονδυλωτό (modular) συγκρότημα φοιτητικών κατοικιών

1:10

62

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

Οπτική επικοινωνία & διαδραστικά μέσα (2001-2011)

Αρχιτεκτονική εσωτερικού χώρου (2004-2011)

1:10

64

Πρόλογος

Όταν πριν από δώδεκα χρόνια, στις αρχές του 2000, συντάσσαμε το πρώτο σκεπτικό του μεταπτυχιακού προγράμματος της Σχολής Βακαλό, σκεπτικό που υποβάλαμε για επικύρωση στο βρετανικό Πανεπιστήμιο του Derby, γράφαμε –γεμάτοι αισιοδοξία– ότι μέσα σε μια γοργά αναπτυσσόμενη οικονομία και εξελισσόμενη κοινωνία, η οποία προχωρούσε προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, οι προοπτικές για τη δημιουργική απασχόληση στο χώρο του design διευρύνονταν εντυπωσιακά.

Μολονότι σήμερα, σε συνθήκες βαθιάς οικονομικής και πολιτικής κρίσης, αυτά τα λόγια μοιάζουν να παραπέμπουν σ' έναν άλλο κόσμο, μπορούμε να πούμε ότι η πρώτη δεκαετία λειτουργίας των μεταπτυχιακών μας προγραμμάτων ήταν μια περίοδος σημαντικών επιτευγμάτων, η οποία έθεσε νέα δεδομένα στην εκπαίδευση του design στην Ελλάδα και, όντως, διεύρυνε τα όρια της δημιουργικής ενασχόλησης στο πεδίο αυτό.

Δεν ήταν απλώς το ότι επιχειρήσαμε πρώτοι το βήμα στον αχαρτογράφητο στην Ελλάδα χώρο των μεταπτυχιακών σπουδών στο design, ή ότι θέσαμε υψηλούς στόχους και αρκετές εργασίες σπουδαστών μας απέσπασαν διακρίσεις –μέχρι κι ένα παγκόσμιο βραβείο– αλλά, κυρίως, ότι μπορέσαμε μέσα σε δύσκολες συνθήκες, με περιορισμένους πόρους, σ' ένα περιβάλλον που, από πλειυράς κρατικών θεσμών, μόνο φιλικό δεν θα μπορούσε να θεωρηθεί, να προσφέρουμε ένα χώρο υψηλών ακαδημαϊκών και τεχνικών προδιαγραφών με φιλική ατμόσφαιρα, με ερευνητικό πνεύμα και δημιουργική δουλειά, που έδωσαν αποτελέσματα για τα οποία είμαστε υπερήφανοι. Γι' αυτό, στις μέρες μας, που δύσκολα μπορεί να φανεί κανείς αισιόδοξος, νιώθουμε μια θετική ενέργεια που προέρχεται από αυτήν τη μικρή μα αξιόλογη σοδειά της δουλειάς μας.

Η πορεία του μεταπτυχιακού προγράμματος της Σχολής Βακαλό ξεκινά το 1999, όταν στο πλαίσιο της προσπάθειας βελτίωσης και αναβάθμισης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της προχώρησε στην ενοποίηση των δύο μεταπτυχιακών τμημάτων που λειτουργούσαν ήδη από το 1994.

Τα δύο αυτά τμήματα, η Ερευνητική Ομάδα Γραφιστικών Εφαρμογών και το Εργαστήριο Ψηφιακής Σχεδίασης, είχαν ιδρυθεί με σκοπό την παροχή στους σπουδαστές πρόσθετης τεχνικής και θεωρητικής κατάρτισης, καθώς και την επέκταση των γνώσεών τους στο χειρισμό προγραμμάτων ψηφιακής τεχνολογίας, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν στις αυξανόμενες απαιτήσεις της εποχής. Η ακόλουθη ενοποίηση των δύο τμημάτων, με την ονομασία Μεταπτυχιακό Ερευνητικό Τμήμα Οπτικής Επικοινωνίας, υπηρετούσε με συστηματικότερο τρόπο τους σκοπούς αυτούς.

Ενδεικτική του υψηλού επίπεδου εκείνου του μεταπτυχιακού προγράμματος ήταν η ποιότητα των σπουδαστικών εργασιών, οι οποίες εκτιμήθηκαν ιδιαίτερα από την επιτροπή των εξωτερικών εξεταστών τού συνεργαζόμενου βρετανικού Πανεπιστημίου του Derby, που πρότειναν τη μετεξέλιξη του προγράμματός μας σε πρόγραμμα Master of Arts.

Με βάση το τότε ισχύον πρόγραμμά της, η Σχολή Βακαλό προχώρησε σε περαιτέρω βελτιώσεις και συγκρότησε ένα μεταπτυχιακό πρόγραμμα υψηλών προδιαγραφών με τίτλο «Οπτική Επικοινωνία και Διαδραστικά Μέσα», ενώ παράλληλα διαμόρφωσε ένα αντίστοιχο μεταπτυχιακό πρόγραμμα στον τομέα της Αρχιτεκτονικής Εσωτερικού Χώρου.

Τα προγράμματα αυτά επικυρώθηκαν τον Ιούνιο του 2000 από το Πανεπιστήμιο του Derby και το 2001 αναγνωρίστηκαν και από το British Accreditation Council (BAC). Στη συνέχεια τα δύο προγράμματα επανελέγχθηκαν το 2005 και το 2009, ενώ το 2011 επανασχεδιάστηκαν και διευρύνθηκαν ως προς τις προσφερόμενες ειδικότητες, εξασφαλίζοντας επικύρωση για την επόμενη πενταετία, και ανοίγοντας –θέλουμε να ελπίζουμε– ένα νέο κεφάλαιο δημιουργικής δουλειάς, αντίξιο εκείνου που παρουσιάζουμε εδώ, στο χώρο πολιτισμού «about:».

Μίλτος Φραγκόπουλος
Αναπληρωτής Διευθυντής Σπουδών,
Κολλέγιο Βακαλό Art & Design

Εισαγωγή

Η έκθεση για τα δέκα χρόνια των μεταπτυχιακών προγραμμάτων του Κολλεγίου Βακαλό έχει ασφαλώς μια ιδιαίτερη αξία ως αυτόνομη εκδήλωση που παρουσιάζει ένα ορισμένο σημαντικό έργο. Συγχρόνως, όμως, αποτελεί και την τελευταία πράξη μιας μεγαλύτερης και πιο σύνθετης αφήγησης, γι' αυτό ας μου συγχωρέσει ο αναγνώστης την ιστορική αναδρομή με την οποία ξεκινώ.

Όσο παράξενο και αν ακούγεται, δεν είναι πολύς ο καιρός που η γραφιστική και η αρχιτεκτονική εσωτερικού χώρου έχουν αρχίσει να «υπάρχουν» στην Ελλάδα. Και εννοώ, να υπάρχουν στη δημόσια σφαίρα και τη συνείδηση του κόσμου με το κύρος και τη σημασία που αρμόζει σε σημαντικούς δημιουργικούς τομείς. Μέχρι και δύο δεκαετίες πριν, ο μέσος Έλληνας ήξερε τις «γραφικές τέχνες» και τη «διακόσμηση», συνδέοντας ασαφώς το μεν πρώτο με «τεχνικές εργασίες» περί την τυπογραφία, το δε δεύτερο με μια εξεζητημένη δραστηριότητα που αφορούσε σαλόνια πλουσίων και βιτρίνες καταστημάτων.

Μέσα σε αυτήν τη λανθασμένη πρόσληψη μιας εργασίας που δεν ξεπερνούσε το επίπεδο της απλής «τεχνικής» και μιας αμφίβολης τέχνης του «περιπτού» χανόταν κάτι σημαντικό: το πραγματικό αντικείμενο και ο ουσιαστικός ρόλος δύο απαραίτητων τομέων και λειτουργιών της σύγχρονης κοινωνίας και κουλτούρας, δηλαδή της οπτικής επικοινωνίας, η οποία μεσολαβεί καθοριστικά σε ένα μεγάλο μέρος της κοινωνικής, οικονομικής και πολιτικής ζωής, και της μελέτης και του σχεδιασμού των αντικειμένων και των χώρων που, τελικά, ορίζουν την ίδια την κοινωνία ως υλική οντότητα. Αόρατη ήταν επίσης η ποικιλόμορφη και θεμελιώδη σχέση αυτών των δύο τομέων με τη συνολική ανάπτυξη του μοντέρνου και μεταμοντέρνου πολιτισμού, η στενή συνάφεια και αλληλεπίδρασή τους με ιστορικά θεωρητικά και καλλιτεχνικά ρεύματα, αλλά και το ίδιο το ζήτημα της σχέσης «καλών» και «εφαρμοσμένων» τεχνών, που στον υπόλοιπο δυτικό κόσμο συζητιόταν έντονα τουλάχιστον από τα τέλη του 19ου αιώνα.

Το πρόβλημα δεν ήταν επουσιώδες, όπως δεν ήταν επουσιώδεις και οι αιτίες του: η συνεχής χρονική υστέρηση της αστικής ανάπτυξης στην Ελλάδα, η πλήρης έλλειψη σχετικής παιδείας, η στερεοτυπική έλξη που ασκούσε σε μεγάλο ποσοστό του κοινού η λεγόμενη «υψηλή» κουλτούρα, αλλά και η ιδεολογικά θεμελιωμένη απαξίωση των εφαρμοσμένων τεχνών από την πλευρά του μεγαλύτερου μέρους της ελληνικής διανόησης.

Η ίδρυση της Σχολής Βακαλό, πριν από 54 χρόνια, υπήρξε συνειδητό εγχείρημα μιας παρέας διακεκριμένων διανοουμένων και καλλιτεχνών, εγχείρημα το οποίο αποσκοπούσε όχι απλώς στο να καλύψει το σοβαρό κενό στην εξειδικευμένη συστηματική σπουδή των εφαρμοσμένων τεχνών, αλλά, πολύ περισσότερο, να αναδείξει τον ίδιο το ρόλο και τη σημασία τους στη σύγχρονη κοινωνία και τον πολιτισμό. Από καθαρά εκπαιδευτική άποψη, το σχέδιο αυτό απέδωσε άμεσους καρπούς, προσφέροντας στη σύγχρονη Ελλάδα πολλούς σημαντικούς δημιουργούς, μεταξύ των οποίων και περιπτώσεις που την ανέδειξαν διεθνώς – όπως, λόγου χάριν, τους δημιουργικούς καλλιτέχνες που ήταν υπεύθυνοι για την οπτική ταυτότητα και επικοινωνία της Ολυμπιάδας του 2004. Ως προς τον γενικότερο στόχο του, όμως, εκείνος της κατάδειξης της ευρύτερης σημασίας των εφαρμοσμένων τεχνών και του design, τα αποτελέσματα δεν θα μπορούσαν ποτέ να είναι άμεσα.

Χρειάστηκε να περάσουν σχεδόν τρεις δεκαετίες, και η μεταπολιτευτική Ελλάδα να συνδεθεί βαθμιαία όλο και πιο στενά με τις διεθνείς κοινωνικές, πολιτιστικές, τεχνολογικές και άλλες εξελίξεις, μέχρις ότου η γραφιστική και η αρχιτεκτονική εσωτερικού χώρου αρχίσουν να πρωταγωνιστούν στην ελληνική κοινωνία με το κύρος, την εμβέλεια και την αναγνώριση που έχουν διεθνώς. Η συμβολή της Σχολής Βακαλό σε αυτή την αλλαγή δεν ήταν απλώς υποστηρικτική – υπήρξε καταλυτική. Αρκεί να σκεφτεί κανείς τον αποφασιστικό ρόλο που έπαιξαν διακεκριμένοι απόφοιτοί της στην άνθιση του περιοδικού τύπου (lifestyle, mainstream και underground) από τα τέλη της δεκαετίας του 1980 και μετά, στη νοηματική και αισθητική εκλέπτυνση της έντυπης και τηλεοπτικής διαφήμισης, στη θεατρική, κινηματογραφική και τηλεοπτική σκηνογραφία, στην ανάδειξη της μελέτης του εσωτερικού χώρου σε απαραίτητη συνιστώσα της αρχιτεκτονικής, στο πεδίο της εναλλακτικής έκφρασης και επικοινωνίας, τα κόμικς, τα γκραφίτι, τη street art, και τόσα άλλα.

Ο σύγχρονος οπτικός και υλικός πολιτισμός της Ελλάδας δεν θα ήταν αυτός που γνωρίζουμε, αν προηγουμένως δεν είχε αναδειχθεί επαρκώς ο ρόλος της οπτικής επικοινωνίας, της γραφιστικής, της αρχιτεκτονικής εσωτερικού χώρου και τόσων άλλων τομέων των εφαρμοσμένων τεχνών – ή, για να το πούμε διαφορετικά, αν

ένας ιδιωτικός εκπαιδευτικός φορέας, η Σχολή Βακαλό, δεν είχε αναλάβει μια σημαντική πρωτοβουλία σε έναν τομέα από τον οποίο το επίσημο κράτος και η δημόσια παιδεία απουσίαζαν επί μακρόν δραματικά. Και, φυσικά, η πρωτοβουλία εκείνη άνοιξε το δρόμο και για άλλους, που συνέβαλαν στο σκοπό αυτό.

Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο, και με αυτά τα δεδομένα, μπορεί και πρέπει να γίνει κατανοητό το εγχείρημα της Βακαλό να ξεκινήσει στη χώρα αυτή, πριν από δέκα περίπου χρόνια, τις μεταπτυχιακές σπουδές στο Design, εγχείρημα το οποίο, τελικά, δεν ήταν παρά το επόμενο συνεπές βήμα μιας μακρόχρονης εκπαιδευτικής και πολιτιστικής στρατηγικής. Και στην κίνηση αυτή καθοριστικό ρόλο έπαιξαν η ευαίσθητη ακρόαση των αναγκών μιας συνεχώς εξελισσόμενης κοινωνίας και μια συναίσθηση ευθύνης, που εξισορρόπησαν το αμφίβολο της οικονομικής σκοπιμότητας του όλου εγχειρήματος.

Τα δύο επίσημα μεταπτυχιακά προγράμματα, τα οποία αναγνωρίστηκαν από το συνεργαζόμενο βρετανικό Πανεπιστήμιο του Derby το 2000, ήρθαν να προσφέρουν όχι απλώς μια τυπική συνέχιση προπτυχιακών σπουδών, αλλά να συμβάλουν ουσιαστικά στην περαιτέρω αναβάθμιση της παιδείας γύρω από το Design, και στο συνεχή εκσυγχρονισμό των εφαρμοσμένων τεχνών στην Ελλάδα.

Με δεδομένη αρχή ότι ένας χώρος παιδείας οφείλει αφενός να παρέχει ένα προστατευμένο περιβάλλον ανάπτυξης της ελεύθερης, δημιουργικής σκέψης, αφετέρου να προετοιμάζει τους νέους ανθρώπους για την ασφαλή έξοδό τους στον ανοικτό κοινωνικό και επαγγελματικό χώρο, τα δύο μεταπτυχιακά προγράμματα έχουν ήδη ολοκληρώσει μια επιτυχημένη δεκαετή πορεία. Ταυτόχρονα με την παροχή προωθημένης θεωρητικής, καλλιτεχνικής και τεχνολογικής γνώσης, την εξοικείωση με τρέχοντες προβληματισμούς γύρω από το design, το ρόλο του και τη σχέση του με την κοινωνία, και φυσικά την ολοκληρωμένη εξειδίκευση σε επιμέρους τομείς της οπτικής επικοινωνίας και του αρχιτεκτονικού σχεδιασμού, τα μεταπτυχιακά προγράμματα έδωσαν την ευκαιρία σε εμπνευσμένους δημιουργούς να αναπτύξουν έργα πρωτοποριακά – όχι μόνο για τα ελληνικά δεδομένα.

Ανήκει, λοιπόν, στα επιτεύγματα που καταμετρώνται αυτά τα δέκα χρόνια το ότι οι μεταπτυχιακές σπουδές της Σχολής Βακαλό δεν έμειναν στο επίπεδο της απλής παροχής συστηματικής εκπαίδευσης υψηλού επιπέδου, αλλά αποτέλεσαν τη βάση για την προαγωγή του ίδιου του design, με την παρουσίαση προτάσεων που ανοίγουν στην κυριολεξία δρόμους, οδηγούν τις εξελίξεις και ανταποκρίνονται στα πλέον σύγχρονα ερωτήματα και προβλήματα. Και στο σημείο αυτό, η εκτός Ελλάδας απήχηση της Βακαλό και του έργου που επιτελεί, απήχηση φανερά τόσο από τις επανειλημμένες διακρίσεις και βραβεύσεις αποφοίτων της σε μεγάλους διεθνείς διαγωνισμούς όσο και από την προσέλκυση σπουδαστών εκτός Ελλάδας, αποτελεί ενδεικτικό γεγονός της σημασίας που έχει το συνεχές – εδώ και περισσότερο από μισό αιώνα – έργο της, το οποίο κορυφώνεται με τη μεταπτυχιακή σπουδή του design.

Θεωρήσαμε ότι αυτό το έργο έπρεπε να γίνει ευρύτερα γνωστό, να παρουσιαστεί δηλαδή σε ένα κοινό, το οποίο δεν είναι υποχρεωτικά οι ειδικοί, οι καλλιτέχνες και οι επαγγελματίες. Και μια τέτοια εκθεσιακή παρουσίαση ίσως δεν θα μπορούσε να βρει καταλληλότερο πλαίσιο φιλοξενίας από το Design Walk, τη μοναδική σημαντική εκδήλωση για το design στη χώρα μας. Θέμα του εφέτος είναι η «Ελλάδα του μέλλοντος», ερώτημα που ξεγελάει τον κίνδυνο της κοινοτοπίας, αφού τίθεται εξαρχής πέρα από τις κομματικές ρητορείες και τα συνήθη δημοσιογραφικά κλισέ.

Με αφορμή αυτό το ερώτημα, η Σχολή Βακαλό παρουσιάζει το συστηματικό μεταπτυχιακό έργο δέκα ετών, θέτοντας έτσι το δικό της προβληματισμό: οι εφαρμοσμένες τέχνες έχουν εξ ορισμού πολιτικό και κοινωνικό χαρακτήρα, ο οποίος έχει δείχτει επανειλημμένα στην ιστορία από τον William Morris, τους κονστρουκτιβιστές, το Μπαουχάουζ, το σουρεαλισμό, το Πανκ, κ.ο.κ. Για το λόγο αυτό, λοιπόν, δεν μπορεί παρά να συμμετέχουν ενεργά και καθοριστικά στη διαμόρφωση του μέλλοντος – ενός μέλλοντος που θα είναι αποτέλεσμα συνειδητού, μεθοδικού σχεδιασμού (design), βασισμένου σε ιδέες (concept), ο οποίος θα φέρνει σε ελεύθερη, δημιουργική επαφή το ιδιωτικό και το δημόσιο, το τοπικό και το παγκόσμιο (inter/national).

Γιώργος Σ. Βλάχος
Υπεύθυνος Θεωρητικού Τομέα,
Κολλέγιο Βακαλό Art & Design

GRAPHIC DESIGN

01

02

- Δημήτρης Κριτωτάκης 01
- Ιουστίνη Γιαννακοπούλου 02
- Μιχάλης Κοντράρος 03
- Αλέξανδρος Γαβριλάκης 04
- Ελένη Μπεβεράτου 05

03

04

05

06

07

08

09

06 Νικόλαος-Αλέξανδρος Γεωργόπουλος

07 Αναστασία Μακρή

08 Αγγελική (Άντζι) Καρατζά

09 Ευτυχία Καραγιαννίδη

10 Γιώργος Κασσαλιός

10

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΑΒΡΙΛΑΚΗΣ

- 2005 -

Θέμα

«Χωρίς Graphic design»,
ενημερωτική καμπάνια

Επίβλεψη

Μιχάλης Γεωργίου

Θεωρητική επίβλεψη

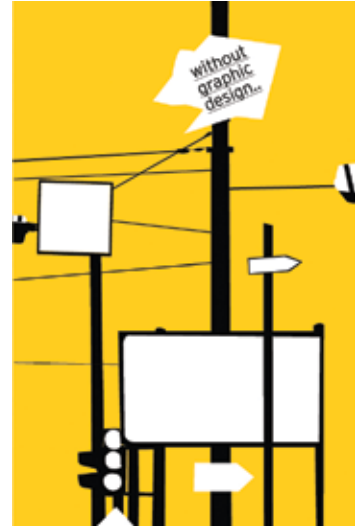
Σοφία Τσοούρτη

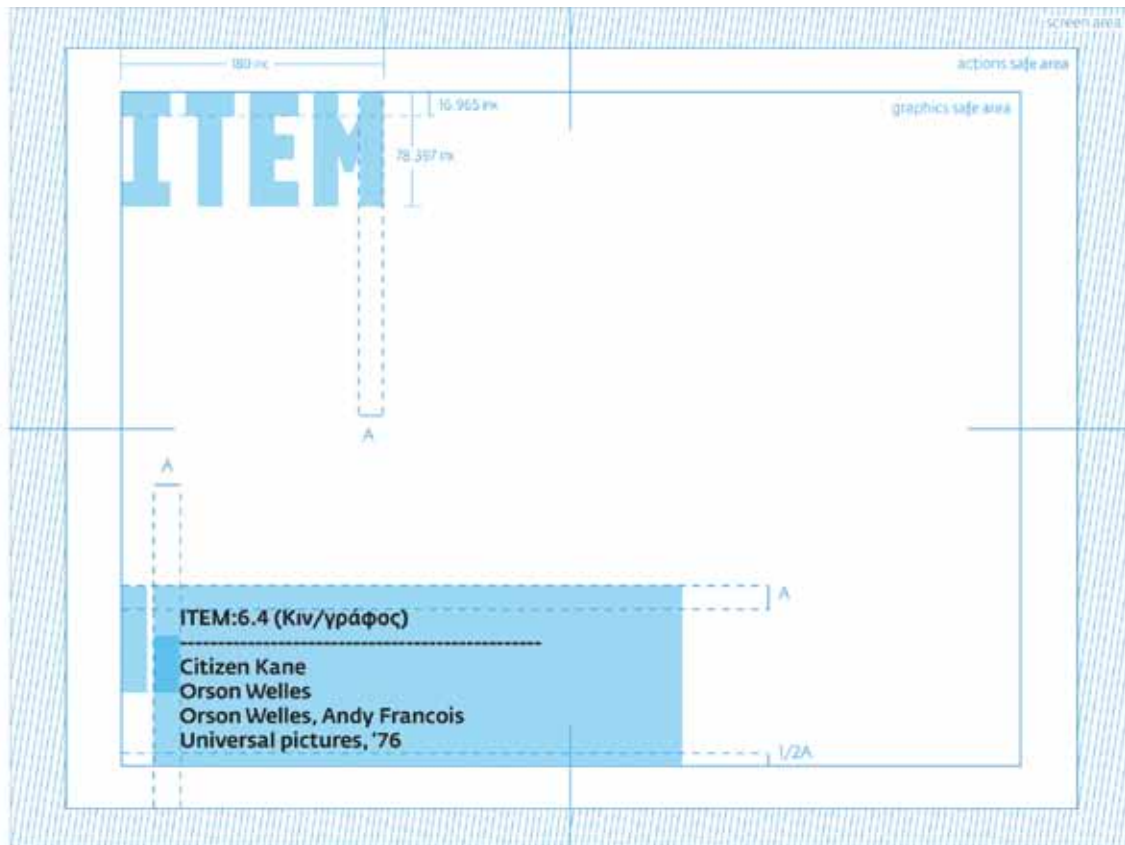

Πώς θα ήταν οι πόλεις και οι δρόμοι μας, η ίδια η καθημερινή ζωή μας, εάν δεν υπήρχε το graphic design; Η οπτική επικοινωνία, οι εικόνες, οι αφίσες, οι συσκευασίες, οι διαφημίσεις, κ.ά., είναι πράγματα τόσο άρρηκτα δεμένα με τη σύγχρονη αστική (urban) εμπειρία, ώστε τα θεωρούμε δεδομένα και αυτονόητα. Όμως, ακριβώς γι' αυτόν το λόγο σπάνια συνειδητοποιούμε τον κρίσιμο ρόλο που διαδραματίζουν τόσο στο πεδίο της επικοινωνίας όσο και σε εκείνο της αισθητικής εμπειρίας. Με άλλα λόγια, η γραφιστική έκφραση διαχέεται τόσο πολύ στη σύγχρονη ζωή, ώστε καταλήγει να είναι σχεδόν αόρατη για τον πολύ κόσμο.

Το project του Α. Γαβριλάκη «Χωρίς Graphic design» αφορά μια ενημερωτική καμπάνια, η οποία επιδιώκει να παρουσιάσει στο ευρύ κοινό το νόημα και τη σημαντικότητα της γραφιστικής και της οπτικής επικοινωνίας –κατά μία έννοια να απαντήσει στο ερώτημα «τι είναι το graphic design»– προσεγγίζοντας το θέμα αρνητικά: δείχνοντας, δηλαδή, το κενό που θα προέκυπτε εάν αυτό απουσίαζε. Με αυτό τον έμμεσο τρόπο, αντί να δίνεται μια εύκολη, ευθεία απάντηση, χρησιμοποιείται ένας οπτικο-λεκτικός υπαινιγμός που, ως ερώτημα ακριβώς, επιχειρεί να εμπλέξει τη σκέψη του θεατή, ξεπερνώντας έτσι τον εθισμό στο «αυτονόητο».

Η καμπάνια, η οποία περιλαμβάνει αφίσες, καταχωρήσεις, ενημερωτικά έντυπα, κατασκευές και διαδραστικές εφαρμογές, βασίζεται στην «απλούστατη» ιδέα της εικονικής εξαφάνισης του γραφιστικού έργου από εκεί που κανονικά περιμένει κανείς να υπάρχει: τη γιγαντοαφίσα στο δρόμο, τη σελίδα του περιοδικού, τη συσκευασία του προϊόντος, κ.ο.κ. Έτσι, μέσω αυτών των «τεκμηρίων έλλειψης», μεταφέρεται με τρόπο εύληπτο και κατανοητό στον μη ειδικό η ιδιαίτερη σημασία και ο πραγματικός ρόλος που διαδραματίζει το graphic design.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ- ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ

- 2009 -

Η μελέτη της εταιρικής ταυτότητας ενός τηλεοπτικού καναλιού αποκτά ιδιαίτερο ερευνητικό ενδιαφέρον όταν ο σταθμός είναι χαμηλού προϋπολογισμού και μεταδίδει εναλλακτική μουσική (από punk και ska μέχρι electronica και drum 'n' bass), δηλαδή έχει σχετικά ειδικό κοινό. Το θέμα αυτό, παράλληλα με τη διερεύνηση των εξειδικευμένων θεμάτων της οπτικής ταυτότητας, του λογότυπου και των εφαρμογών τους, αποτέλεσε αφορμή για μια γενικότερη μελέτη της τηλεοπτικής τεχνολογίας και κουλτούρας, στην οποία βασίστηκε η εναλλακτική, κριτική πρόταση του Ν. Γεωργόπουλου για την οπτικοποίηση της νοοτροπίας και

των ιδεών ενός τμήματος της σύγχρονης νεολαίας.

Ταυτόχρονα με τα θεματικά και οικονομικά δεδομένα, ως βασική παράμετρος του project τέθηκε η γενικότερη κοινωνικο-πολιτιστική στοχοθεσία του συγκεκριμένου σταθμού, ο οποίος, εκτός από τη μετάδοση εναλλακτικής μουσικής, δηλαδή την ψυχαγωγία, επιχειρεί να προβληματίσει γύρω από το ρόλο και τη δύναμη της τηλεόρασης και γενικότερα του θεάματος. Δεν είναι τυχαίο, λοιπόν, που σύμφωνα με το σενάριο εργασίας το τηλεοπτικό κανάλι δεν δημιουργείται από τους «συνθησιμένους» επαγγελματίες

Θέμα

Σύστημα εταιρικής ταυτότητας τηλεοπτικού σταθμού εναλλακτικής μουσικής

Επίβλεψη

Σοφοκλής Συμεωνίδης

Θεωρητική επίβλεψη

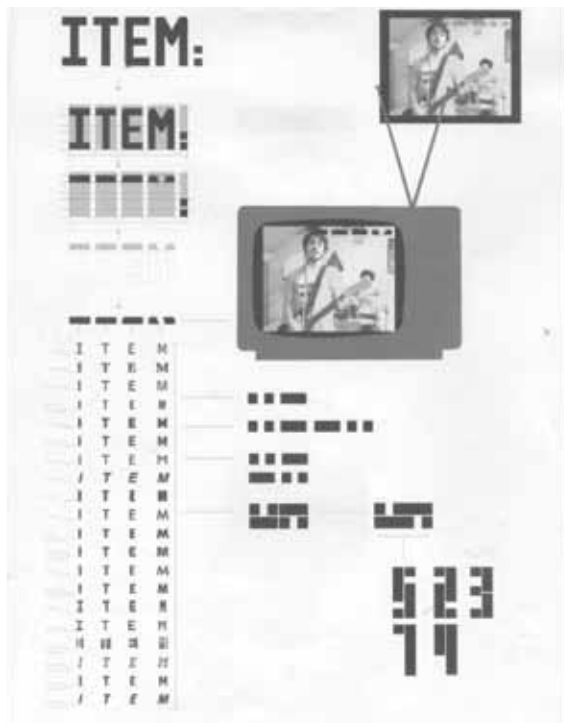
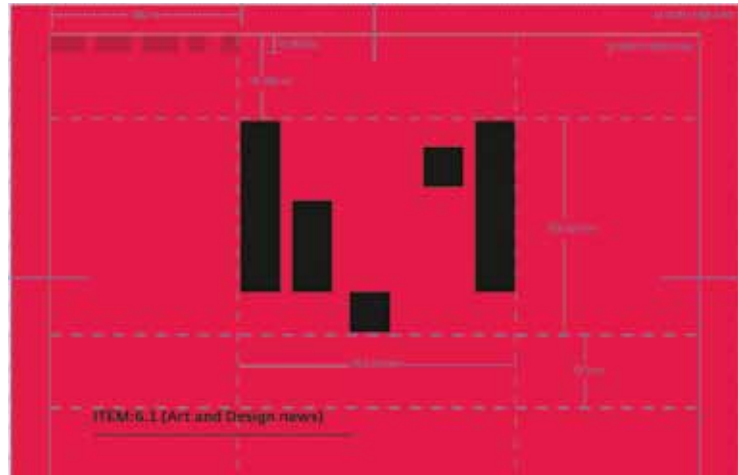
Γιώργος Βλάχος

του τηλεοπτικού χώρου, αλλά από μια ομάδα νέων designers, αρχιτεκτόνων, μουσικών και εικαστικών, απευθύνεται δε εξαρχής σε ένα νεανικό, συνειδητοποιημένο κοινό που χαρακτηρίζεται από κάτι περισσότερο από το απλό ενδιαφέρον για τη μουσική και τη σύγχρονη, αστική κουλτούρα.

Η πειραματική, μινιμαλιστική αισθητική η οποία χαρακτηρίζει το τελικό concept καθόρισε τις σχεδιαστικές προδιαγραφές πάνω στις οποίες στηρίχτηκε η μελέτη του σήματος/λογότυπου, του branding των εκπομπών, της εταιρικής τυπογραφίας και των χρωμάτων, των έντυπων εφαρμογών, κ.ά.

ΙΟΥΣΤΙΝΗ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

- 2001 -

Το έργο του Victor Pelevin *Η ζωή των εντόμων* (Жизнь насекомых, 1993, ελλ. έκδ. Καστανιώτης, 2005) είναι μια ευφάνταστη, παιγνιώδης πολιτική αλληγορία, η οποία παρουσιάζει την πολυπλοκότητα, τις αδυναμίες και τα προβλήματα της ανθρώπινης κοινωνίας μέσω μιας ιστορίας που διαδραματίζεται στο μυστηριώδη κόσμο των εντόμων. Η θεματική ιδιαιτερότητα και η πλούσια εικονοποιία στην οποία βασίζεται η αφήγηση αποτέλεσαν τα βασικά κριτήρια της Ι. Γιαννακοπούλου, ώστε να επιλέξει το συγκεκριμένο μυθιστόρημα με σκοπό να σχεδιάσει και να εικονογραφήσει ένα livre d'artiste.

Το ύφος και οι ιδέες της εικονογράφησης προέκυψαν από ιδιότυπα χαρακτηριστικά του ίδιου του λογοτεχνικού έργου, όπως είναι οι σταδιακές μεταμορφώσεις των εντόμων σε ανθρώπους και το αντίστροφο, η συνύπαρξη των δύο κόσμων, η οποία σηματοδοτεί και τον ταυτόχρονο μεταφορικό και κυριολεκτικό χαρακτήρα της αφήγησης, η σύνδεση αλλά και η αυτονομία των κεφαλαίων, κ.ά. Η γενική αισθητική και η τυπογραφία του βιβλίου ακολούθησε ένα ύφος που επιδίωξε να συνταιριάξει το κλασικό με το σύγχρονο, αντανακλώντας, ακριβώς, τις δύο όψεις του έργου του Pelevin.

Θέμα

Victor Pelevin, *The Life of Insects*,
livre d'artiste

Επίβλεψη

Έκτωρ Χαραλάμπος

Θεωρητική επίβλεψη

Σοφία Τσούρτη

ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗ

- 2009 -

Θέμα

Δύο φωτογραφικά βιβλία

Επίβλεψη

Μιχάλης Γεωργίου

Θεωρητική επίβλεψη

Γιώργος Βλάχος

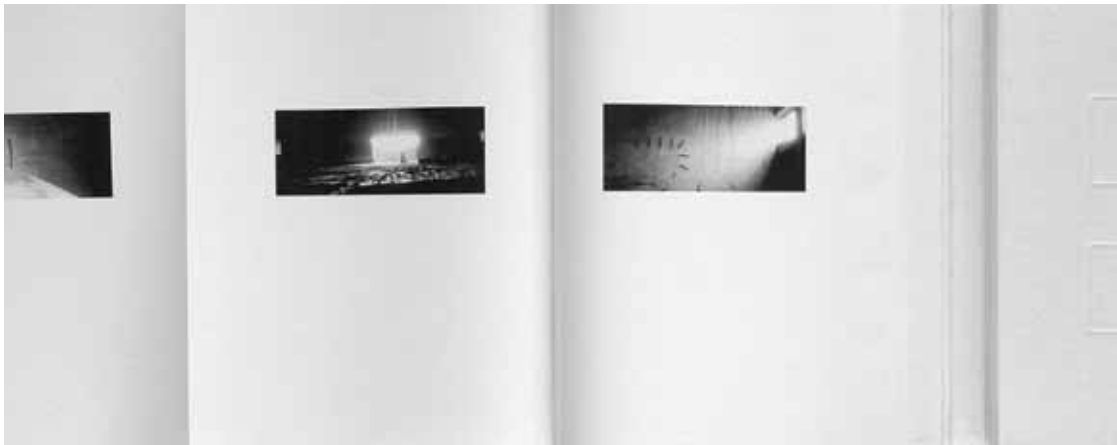

Τα τελευταία χρόνια, με την παράλληλη εξέλιξη της φωτογραφικής τεχνολογίας και της χρήσης του Internet, αναπτύσσεται και ένας νέος τρόπος έκδοσης φωτογραφικών βιβλίων μέσω του διαδικτύου. Οι σχετικές εκδοτικές εταιρίες παρέχουν έναν εύκολο τρόπο δημοσίευσης φωτογραφικών εργασιών, λόγω του χαμηλού κόστους παραγωγής, αλλά και της δυνατότητας για «γρήγορο» σχεδιασμό των βιβλίων. Ωστόσο, η ωφέλεια που προκύπτει από την ευκολία, την ταχύτητα και την οικονομία, έχει ως άμεση αρνητική συνέπεια την αισθητική έκπτωση που προκαλεί η τυποποίηση.

Η Ε. Καραγιαννίδη, φωτογράφος η ίδια, επιχειρήσει μέσω της εργασίας της να τονίσει το ρόλο του επαγγελματικού σχεδιασμού και των υψηλών προδιαγραφών στην έκδοση φωτογραφικών βιβλίων, συγχρόνως δε να ενισχύσει το ενδιαφέρον του κοινού για τη φωτογραφία. Βασική ιδέα του project ήταν η σχεδίαση δύο φωτογραφικών βιβλίων βάσει διαφορετικών προσεγγίσεων των ίδιων φωτογραφιών. Με τον τρόπο αυτό προβάλλεται η σημασία των έντυπων φωτογραφικών εκδόσεων ως αισθητικών

αντικειμένων, ενώ παράλληλα αναδεικνύεται η στενή σχέση που υπάρχει ανάμεσα στο ιδιαίτερο ύφος και την ποιότητα του φωτογραφικού έργου και στην έντυπη παρουσίασή του, δηλαδή την αισθητική και τυπογραφική επιμέλεια της φωτογραφικής έκδοσης.

Το πρώτο βιβλίο σχεδιάστηκε με βάση την παραδοσιακή δομή και φόρμα της φωτογραφικής έκδοσης, παρουσιάζοντας σειρά φωτογραφιών πανοραμικού φορμά, σε διαστάσεις επιλεγμένες έτσι ώστε να πετυχαίνεται η καλύτερη παρουσίαση των συγκεκριμένων φωτογραφιών. Ο σχεδιασμός του δεύτερου βιβλίου βασίστηκε σε ένα ιδιαίτερο σκεπτικό: να προκαλέσει τον αναγνώστη να «παρέμβει» και να «διαβάσει» τις φωτογραφίες με έναν προσωπικό τρόπο, δημιουργώντας νέες οπτικές θέασης που προκύπτουν από συνδυασμούς φωτογραφιών τυπωμένων σε διαφορετικά υλικά, ενεργοποιώντας εκτός από την αίσθηση της όρασης και εκείνη της αφής. Τέλος, για τα δύο βιβλία σχεδιάστηκε ειδικός περιέκτης με την μορφή δερματόδετου εξωφύλλου.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ (ΑΝΤΖΙ) ΚΑΡΑΤΖΑ

- 2008 -

Θέμα
Εικαστικό ημερολόγιο για παιδιά

Επίβλεψη
Μιχάλης Γεωργίου

Θεωρητική επίβλεψη
Μίλτος Φραγκόπουλος

Στις μέρες μας γίνεται όλο και πιο δύσκολο να προκαλέσει κανείς το ενδιαφέρον των παιδιών για θέματα που σχετίζονται με την ιστορία της τέχνης. Στην καλύτερη περίπτωση μαθαίνουν ότι πρέπει να θαυμάζουν τα «μεγάλα» έργα τέχνης που δημιούργησαν «ένδοξοι» πρόγονοι. Στη χειρότερη, και πιο συχνή, απλώς δεν ασχολούνται με το θέμα. Αν κάποιος, πάντως, θεωρεί ότι τα παιδιά πρέπει να γνωρίσουν αυτό το γνωστικό αντικείμενο –και υπάρχουν πολλοί και σοβαροί λόγοι γι' αυτό– τότε οφείλει να είναι ευρηματικός για να προσελκύσει την προσοχή τους.

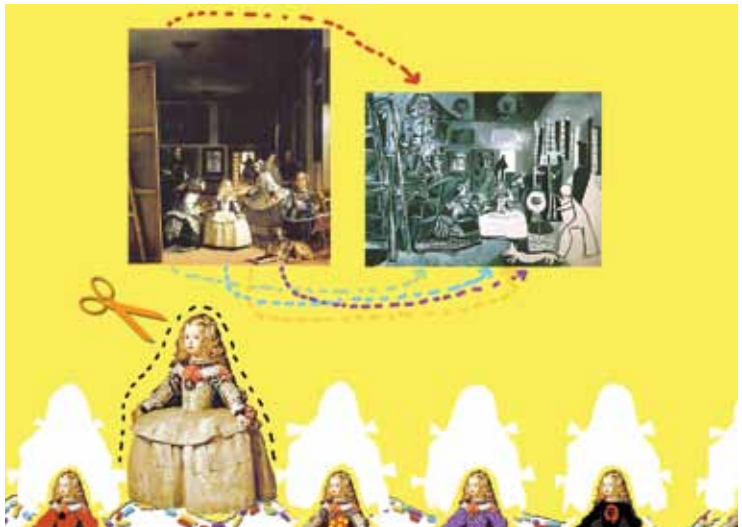
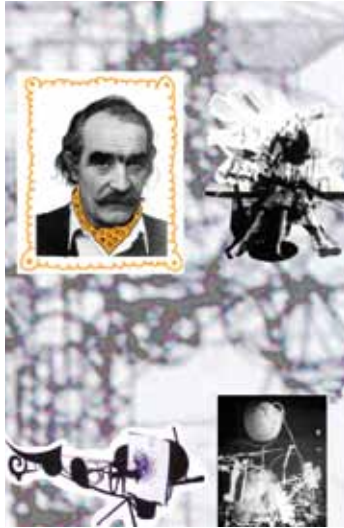
Η εικαστικός Α. Καρατζά, ξεκινώντας από την εμπειρία της στη σχεδίαση σελίδων στο εβδομαδιαίο παι-

δικό ένθετο «Ερευνητές» της εφημερίδας *Καθημερινή*, και χρησιμοποιώντας τη φιγούρα μιας γάτας ως αφηγητή, προτείνει μια σειρά άρθρων-θεμάτων τέχνης για παιδιά, μεταφερμένα στα φύλλα ενός ημερολογίου τοίχου. Η πρότασή της ισορροπεί ανάμεσα στο παιχνίδι και στην εκπαίδευση, στο διασκεδαστικό και το διδακτικό, και επιδιώκει να δημιουργήσει ένα πεδίο όπου τα παιδιά θα μπορούν να εξοικειωθούν με θέματα της τέχνης μέσα από μια ευχάριστη, δημιουργική και συμμετοχική εμπειρία.

Μετά από έρευνα σε διάφορες θεματικές περιοχές, σχεδιάστηκαν τέσσερις χρονιές αποτελούμενες από αυτόνομες κάρτες που αντιστοιχούν στους μήνες κάθε έτους,

και οι οποίες τοποθετούνται σε μια κορνίζα με τη μορφή της γάτας-αφηγητή. Οι μήνες παρουσιάζονται από τη γάτα *Catie*, η οποία εισάγει τα παιδιά στον κόσμο της τέχνης, εξηγώντας σε ένα «συννεφάκι» τι συμβαίνει κάθε φορά, αλλά και μεταμορφωνόμενη η ίδια ανάλογα με το θέμα.

Το ημερολόγιο κρεμιέται στο παιδικό δωμάτιο και έτσι, δίπλα στους μουσικούς που θαυμάζει το παιδί, τα συγκροτήματα, τους ηθοποιούς ή τις φωτογραφίες με τους συμμαθητές του, βλέπει εικόνες και κείμενα από την ιστορία της τέχνης, συγχρόνως δε έχει προτάσεις και οδηγίες για δημιουργίες που μπορεί να κάνει το ίδιο.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΣΣΑΛΙΑΣ

- 2003 -

Στο πλαίσιο ενός project πρωτοποριακής τυπογραφίας, ο σχεδιασμός γραμματοσειρών στάθηκε αφορμή για μια γενικότερη συστηματική έρευνα γύρω από τις πειραματικές γραμματομορφές, τις διαδικασίες και τους κανόνες σχεδιάσής τους, τα κριτήρια αξιολόγησης, κ.ά. Η μελέτη σχετικών έργων designers που ασχολήθηκαν με τις πειραματικές γραμματοσειρές, είτε ως δημιουργοί είτε ως σχολιαστές-κριτικοί, όπως οι Van Doesburg, W. Crowel, D. Carson, M. Kisman, D. Berlow, N.

Brody, I. Anderson, C. Windlith, Van Blokland, κ.ά., οδήγησε τον Γ. Κασσαλιά στον προσδιορισμό μιας τυπολογίας της πειραματικής τυπογραφίας, καθώς και σε συμπεράσματα γύρω από το σχεδιασμό των γραμμάτων, την τυπογραφική σύνθεση, αλλά και τη γραφιστική προσέγγιση του εντύπου γενικότερα. Την ερευνητική εργασία ακολούθησαν πειραματικές εφαρμογές που κατέληξαν στο σχεδιασμό μιας ομάδας νέων, πρωτότυπων γραμματοσειρών.

Θέμα

Πειραματικές γραμματοσειρές

Επίβλεψη

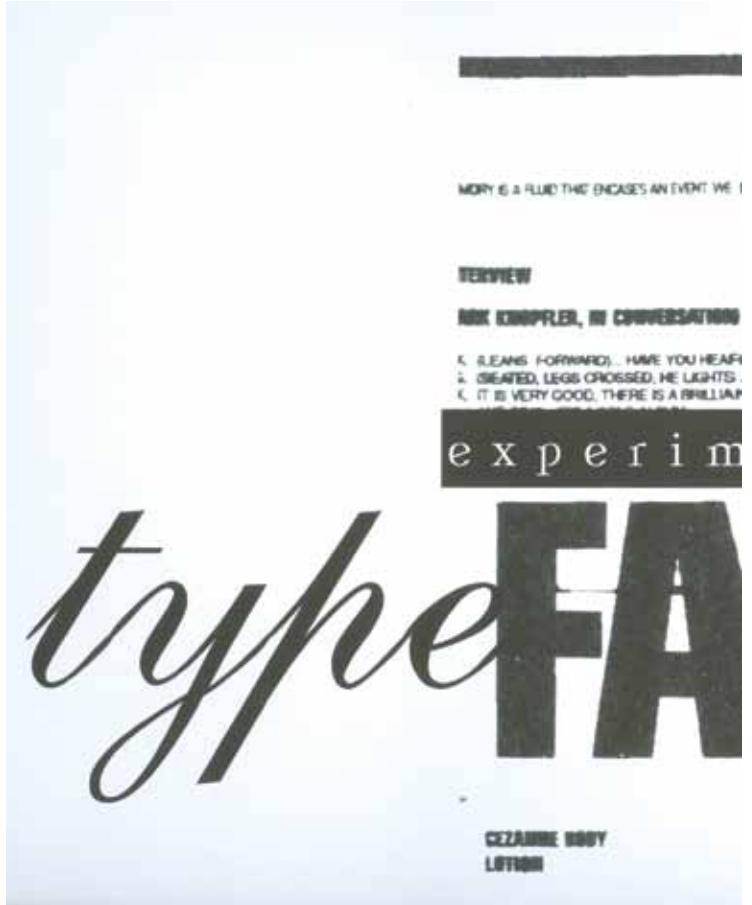
Έκτωρ Χαραλάμπος

Θεωρητική επίβλεψη

Γιώργος Βλάχος

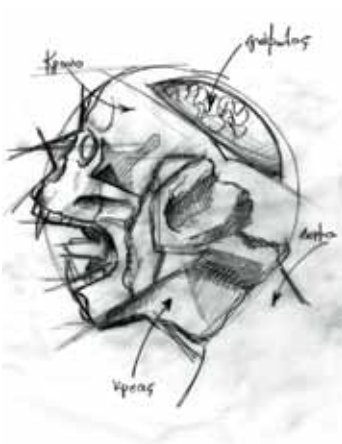

Θέμα
Brian Lumley, *Necroscope*,
μελέτη χαρακτήρα

Επίβλεψη
Έκτωρ Χαραλάμπος

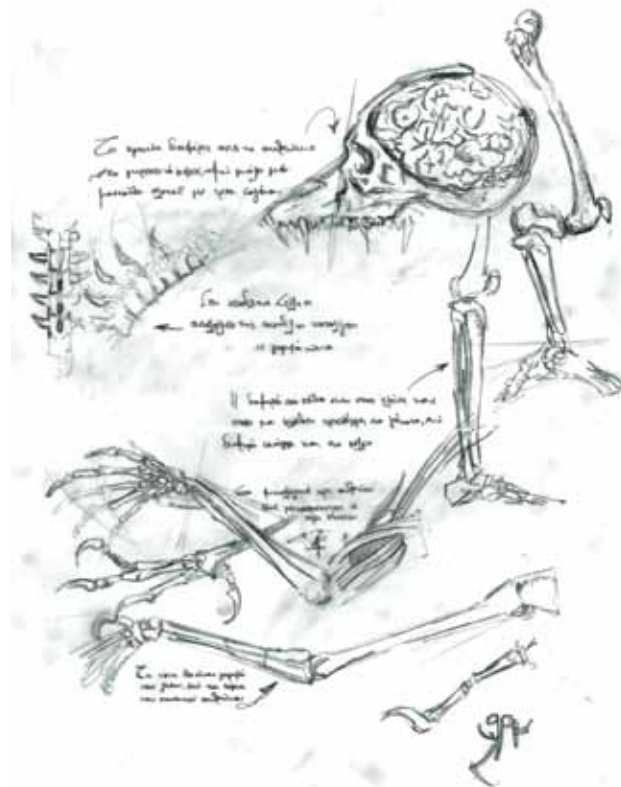
Θεωρητική επίβλεψη
Σοφία Τσούρη

Η βαμπυρική εποποιία του Brian Lumley έγινε πεδίο μεθοδικής έρευνας στο χώρο της φανταστικής λογοτεχνίας, με σκοπό τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης πρότασης οπτικοποίησης ενός μυθοπλαστικού χαρακτήρα. Η εργασία του Μ. Κοντράρου έλαβε χώρα στο πλαίσιο (πιθανολογούμενης) κινηματογραφικής μεταφοράς του μυθιστορήματος του Lumley *Necroscope* (1986, ελλ έκδ. *Νεκροσκόπος*, Οξύ, 2004), και επικεντρώθηκε στην παραδειγματική μελέτη του χαρακτήρα «Shaitan».

Η έρευνα της μορφολογίας του χαρακτήρα ξεκίνησε από το έργο και τις σχετικές περιγραφές του Lumley

και επεκτάθηκε σε όλο το χώρο της βαμπυρικής μυθοπλασίας, για να καταλήξει στην καθαυτό σχεδιαστική μελέτη του «Shaitan», η οποία, αρχικά αφορούσε εικονογραφικούς πειραματισμούς με στόχο τη διδαστατή απεικόνιση του χαρακτήρα. Αυτή η εικονογραφική απεικόνιση αποτέλεσε στη συνέχεια τη βάση για τη μελέτη τρισδιάστατου προπλάσματος, απαραίτητου στις κινηματογραφικές μεταφορές, καθώς και στο σχεδιασμό πρότυπου για συλλεκτικό γλυπτό (prop replica). Η εργασία ολοκληρώθηκε με τη μελέτη παραγωγής και συσκευασίας του γλυπτού, καθώς και το σχεδιασμό αφισών προβολής του έργου.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ

- 2005 -

Η συλλογή διηγημάτων του Max Aub *Παραδειγματικοί Φόνοι* (*Crímenes ejemplares*, 1957, ελλ. έκδ. Άγρα, 2002) αποτέλεσε το θέμα για το σχεδιασμό και την εικονογράφηση ενός livre d'artiste από τον Δ. Κριτσωτάκη. Στο έργο του Aub παρουσιάζονται 147 φανταστικές απολογίες ατόμων διαφορετικής ηλικίας, φύλου, εθνικότητας και κοινωνικής τάξης, που έχουν διαπράξει έναν ή περισσότερους φόνους. Η ποικιλομορφία των χαρακτήρων και των περιπτώσεων, οι περιγραφικές ιδιαιτερότητες, καθώς και το λιτό ύφος του συγγραφέα, έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη του εικονογραφικού ύφους. Παράλληλα, διάφορα αφηγηματικά χαρακτηριστικά του έργου του Aub, όπως η αμεσότητα, ο αυθορμητισμός, οι εναλλασσόμενες ατμόσφαιρες, και ένας ιδιόμορφος συνδυασμός άλλοτε λεπτού κι άλλοτε ηθελημένα χονδροειδούς χιούμορ, στάθηκαν ιδεώδεις συνθήκες για τη μελέτη της πολυεπίπεδης αισθητικής και της εικαστικής έκδοσης ενός προκλητικού βιβλίου.

Θέμα

Max Aub, *Παραδειγματικοί Φόνοι*, livre d'artiste

Επίβλεψη

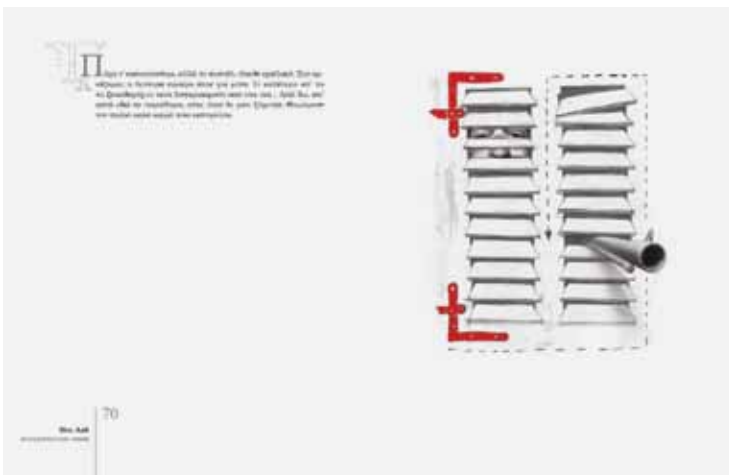
Έκτωρ Χαραλάμπους

Θεωρητική επίβλεψη

Σοφία Τσούρτη

Είμαι δάσκαλος. Εδώ και δέκα χρόνια υπηρετώ στο Σχολείο του Τενασίγγο. Πολλά παιδιά περνούσαν από τα χέρια μου. Πιστεύω πως είμαι καλός δάσκαλος ή, πίστευα, ως τη στιγμή που εμφανίστηκε μπροστά μου ο Πανταίο Κοιτρίρας. Δε μου δινε την παραμικρή απάντηση και ούτε έλεγε να μάθει το παραμικρό - δεν ήθελε να ακουφιστικά, πήγε στο βρόντο : τι σωματικές ηθικές... - τίποτα. Με κοίταζε με αυθάδεια. Τον τιμάω, τον χτυπούσα - τίποτα. Τ' άλλα παιδιά αρχικά κάνουν καζούρα. Έχασα όλο μου το κύρος, έχασα την όρεξή μου, ώσπου, μια μέρα, μη μπορώντας να αντέξω, αλλά και για παραδειγματισμό, τον κρέμασα δέντρο της αυλής.

44

Max Aub
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟΙ ΦΟΝΟΙ

το Δημοτικό
ν απ' τα χέ-
μύλλον, το
ροστά μου ο
κρή σημασί-
ελε. Ό,τι κι
τιμωρίες, τι
παρακαλού-
ισαν να μου
σα τον ύπνο
ντας πια να
ρέμασι στο

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΜΑΚΡΗ

- 2009 -

Θέμα

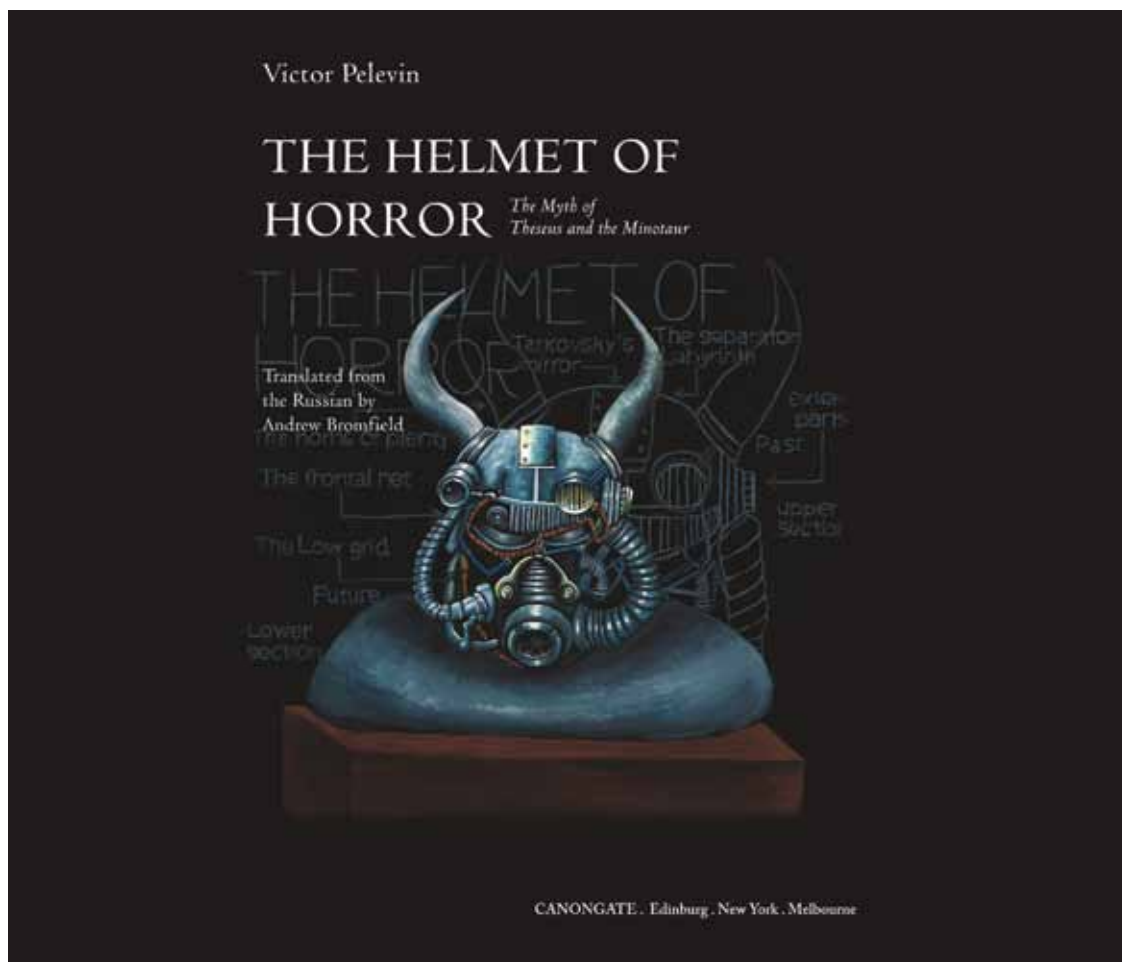
Victor Pelevin, *The Helmet of Horror*, livre d'artiste

Επίβλεψη

Έκτωρ Χαραλάμπους

Θεωρητική επίβλεψη

Σοφία Τσούρτη

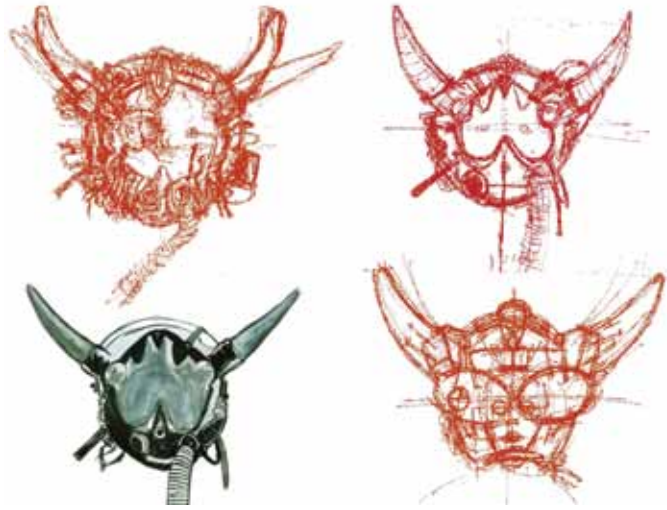

Το μυθιστόρημα του Victor Pelevin, *Η περικεφαλαία του τρόμου* (Шлем ужаса, 2005, ελλ. έκδ. Ωκεανίδα, 2005) αποτελεί έναν ευφυή συνδυασμό του αρχαιοελληνικού μύθου του Θησέα και του Μινώταυρου με την πραγματικότητα του διαδικτύου και της ψηφιακής επικοινωνίας, ιδέα η οποία κρίθηκε ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα για το σχεδιασμό και την εικονογράφηση μιας καλλιτεχνικής

έκδοσης του έργου (livre d'artiste).

Η έρευνα της Α. Μακρή επεκτάθηκε σε πολλούς τομείς, ξεκινώντας από τη μυθολογία και τη λογοτεχνική κριτική και καταλήγοντας στη φανταστική εικονογραφία, τη θεωρία της διάδρασης και το Internet ως χώρο επικοινωνίας. Το concept της σχεδιαστικής και εικονογραφικής επεξεργασίας του θέματος διαμορ-

φώθηκε με βάση χαρακτηριστικά στοιχεία του έργου του Pelevin, όπως είναι η ίδια η αφήγηση, η οποία τοποθετείται σε ένα λαβυρινθώδες chat room, ο σουρεαλιστικός αλλά και υπαρξιακός χαρακτήρας της ιστορίας, και ένα συχνά σκοτεινό, ζοφερό χιούμορ, που διαπνέει το ύφος του συγγραφέα.

ΕΛΕΝΗ ΜΠΕΒΕΡΑΤΟΥ

- 2008 -

Η φαντασία στέκεται συχνά αφορμή για την ανάπτυξη φοβιών στα παιδιά. Οι φοβίες ανήκουν στις συχνότερες και πιο δυσεπίλυτες παιδικές διαταραχές, οι δε τρόποι αντιμετώπισής τους ποικίλλουν. Συνηθέστερος είναι η άμεση προσέγγιση του παιδιού από τους γονείς, τρόπος ο οποίος για τους τελευταίους είναι ίσως ο δυσκολότερος. Αρκετοί εκδοτικοί οίκοι έχουν στρέψει την προσοχή τους στο πρόβλημα αυτό, παρουσιάζοντας σειρές βιβλίων προσχολικής ηλικίας, τα οποία συνήθως έχουν ως κεντρικό ήρωα ένα ζώο ή ένα παιδί που ζει μια περιπέτεια σχετική με μια συγκεκριμένη φοβία. Η προσέγγιση αυτή δεν είναι η καλύτερη, πρώτον γιατί τα βιβλία απευθύνονται στην προσχολική ηλικία, επομένως το παιδί θα ακούσει παθητικά την ιστορία από κάποιον που θα του τη διαβάσει, και δευτε-

ρον γιατί η φοβία παρουσιάζεται από τη σκοπιά του ήρωα, δυσκολεύοντας έτσι την απαραίτητη ταύτιση και την αντιμετώπισή της σε προσωπικό επίπεδο.

Το πρόβλημα αυτό αποτέλεσε το εναρκτήριο ερέθισμα για το σχεδιασμό σειράς εκπαιδευτικών βιβλίων, μέσω των οποίων τα παιδιά θα μπορέσουν να «δουν» τη φοβία τους από θετική σκοπιά, να την εξηγήσουν, και έτσι να βοηθηθούν στο ξεπέρασμά της. Η Ε. Μπεβεράτου επέλεξε ύστερα από έρευνα τις τέσσερις συνηθέστερες φοβίες –για τα ζώα, το σκοτάδι, το θάνατο και το σχολείο– και σχεδίασε ένα βιβλίο για την καθεμία με βάση τις αρχές της βιωματικής προσέγγισης και της συμπεριφορικής ψυχολογίας, σύμφωνα με τις οποίες επιδιώκεται η σταδιακή επίτευξη μικρών στόχων

Θέμα

Παιδικές φοβίες, τέσσερα βιβλία

Επίβλεψη

Μιχάλης Γεωργίου

Θεωρητική επίβλεψη

Γιώργος Βλάχος

αυξανόμενης δυσκολίας. Με βάση αυτό το σκεπτικό, κάθε σελίδα παρουσιάζει μια συγκεκριμένη δραστηριότητα προς εκτέλεση, η οποία αντιστοιχεί σε ένα στάδιο που πρέπει να ξεπεράσει το παιδί για να προχωρήσει στο επόμενο. Αφού ολοκληρωθούν όλα τα στάδια, το βιβλίο μεταμορφώνεται σε ένα «αντικείμενο», η χρήση του οποίου σχετίζεται με τη συγκεκριμένη φοβία.

Το ηλικιακό φάσμα στο οποίο απευθύνονται τα βιβλία είναι παιδιά Πρώτης έως Τρίτης Δημοτικού, δεδομένου ότι είναι σε θέση να διαβάζουν μόνα τους, στο δικό τους χώρο και χρόνο, και με τον δικό τους τρόπο. Επειδή, ωστόσο, ο καθοδηγητικός ρόλος των γονέων παραμένει σημαντικός, σχεδιάστηκε και ένα ειδικό φυλλάδιο που απευθύνεται σε αυτούς.

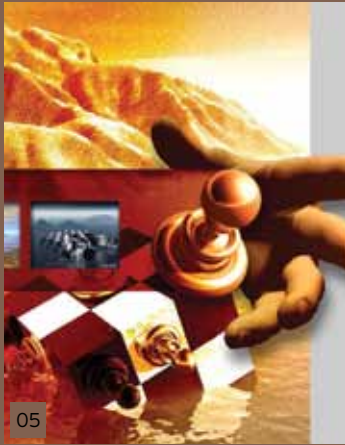

NEW & INTERACTIVE MEDIA

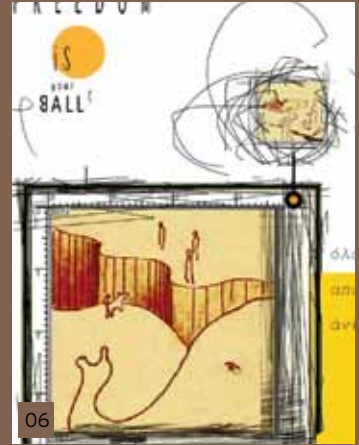
/*]]>
</div

- Ακριβή Συμεωνίδη 01
- Κωνσταντίνος Σκανδάλης 02
- Κωνσταντίνα Φόρου 03
- Ακριβή Συμεωνίδη 04

05

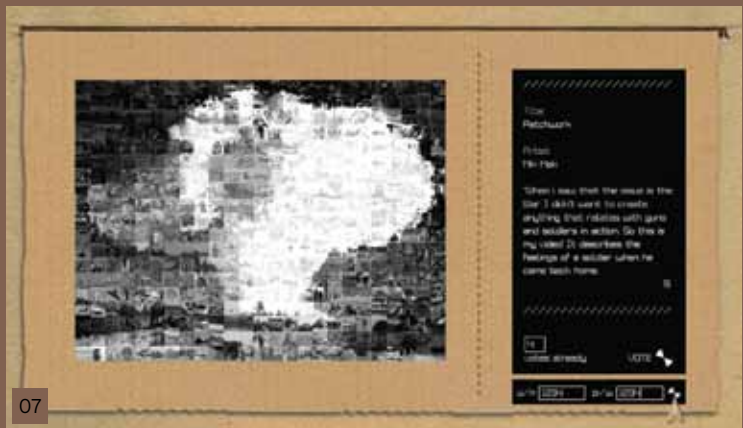
06

05 Μυρτώ Ορφανουδάκη

06 Ευάγγελος Γεωργακόπουλος

07 Κωνσταντίνος Σκανδάλης

08 Κωνσταντίνα Φόρου

07

08

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

- 2004 -

Το Freedom is your ball είναι ένα website ιδιαίτερο, τόσο από εικαστική όσο και από θεματική άποψη, με κεντρικό αντικείμενο τη διαχρονική σχέση ανθρώπου και σκύλου, από τις μυθολογικές καταβολές της μέχρι τη σύγχρονη, αστικού τύπου πλέον, συνύπαρξη. Με τη χρήση τής εικονογράφησης και της τυπογραφίας, των σύνθετων γραφιστικών και εικαστικών κωδίκων, και της ψηφιακής, πολυμεσικής (multimedia) τεχνολογίας, ο Ε. Γεωργακόπουλος αναπτύσσει το θέμα αυτό σε ένα πολυεπίπεδο διαδικτυακό έργο, το οποίο καλεί τον επισκέπτη σε ένα διαδραστικό παιχνίδι, άλλοτε αλληγορικό και άλλοτε μαγικά ρεαλιστικό.

Το project δεν αναπτύχθηκε με τον τυπικό τρόπο σχεδιασμού ενός πλη-

ροφοριακού ιστοχώρου, καθώς ένας από τους βασικούς στόχους του ήταν η εξερεύνηση των δυνατοτήτων του Adobe Flash στην εμπύχωση χειροποίητου artwork (σχεδίων και κολλάζ), στο πλαίσιο τόσο των επιμέρους αφηγηματικών animatiions όσο και του ευρύτερου περιβάλλοντος και των λειτουργικών στοιχείων του website.

Το Freedom is your ball απέσπασε το 2005 το πρώτο βραβείο στην κατηγορία «Μυθοπλασία» στα Εθνικά Βραβεία Ψηφιακής Δημιουργίας Möbius, στη συνέχεια δε προκρίθηκε στο διεθνές σκέλος της διοργάνωσης Prix Möbius International (Ile de la Réunion), όπου απέσπασε επίσης το πρώτο βραβείο στην ίδια κατηγορία.

Θέμα

Freedom is Your Ball, multimedia

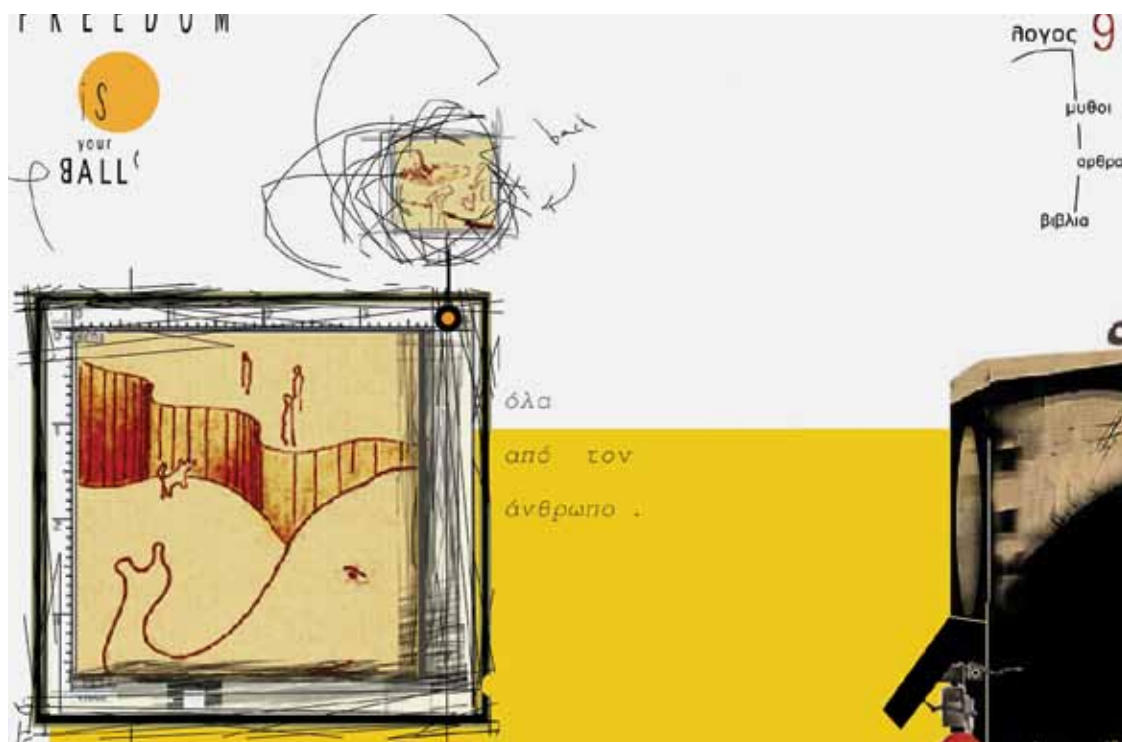
Επίβλεψη

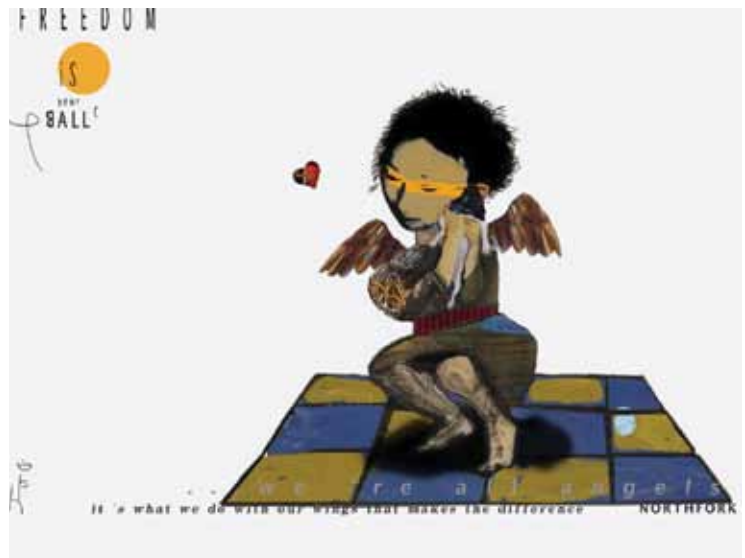
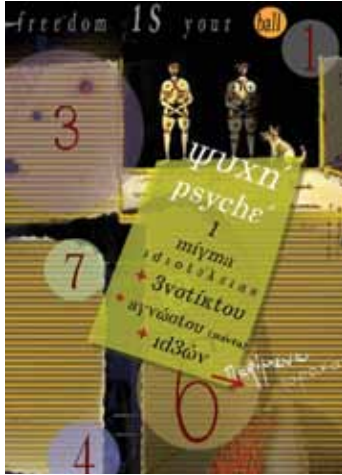
Γιώργος Μαστραντώνης

Θεωρητική επίβλεψη

Γιώργος Βλάχος

```
/*]]>  
</div
```


ΜΥΡΤΩ ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗ

- 2002 -

Υλοποιημένο με συνδυασμό προγραμμάτων (Photoshop, Bryce 3d, Flash), το Checker Project αποτελεί μια διαδραστική, διαδραστική, οπτική αφήγηση, η οποία ακολουθεί την περιπλάνηση ενός πιονιού από τη στιγμή που αυτό εγκαταλείπει το «φυσικό» του περιβάλλον, τη σκακιέρα.

Το ταξίδι που παρακολουθεί ο θεατής/χρήστης διαδραματίζεται σε έναν εικονικό (virtual) κόσμο, ο οποίος αποδίδεται μέσω της αλληλουχίας τρισδιάστατων ψηφιακών εικονογραφήσεων (τοπίων/σκηνών). Η εναλλαγή των εικονογραφήσεων γίνεται με animation, ώστε να δημιουργείται η εντύπωση στο χρήστη ότι αποτελεί «μέρος» του εικονικού περιβάλλον-

τος, έστω ως παρατηρητής. Ταυτόχρονα, παρέχεται η δυνατότητα σε ορισμένα κομβικά σημεία να επιλέξει τον τρόπο εξέλιξης της αφήγησης, γεγονός που ενισχύει αφενός την αίσθηση συμμετοχής του χρήστη στην περιπλάνηση αφετέρου το βιωματικό χαρακτήρα της εφαρμογής.

Το Checker Project αφήνει, επίσης, ανοιχτή τη δυνατότητα για άμεση συμμετοχή και άλλων ψηφιακών δημιουργών, έτσι ώστε να αναπτυχτεί περισσότερο η αφήγηση με τη σχεδίαση νέων σκηνών (sequences), οι οποίες μπορούν να ενταχθούν ως εναλλακτικές διαδρομές στο βασικό κορμό της «ιστορίας».

Θέμα

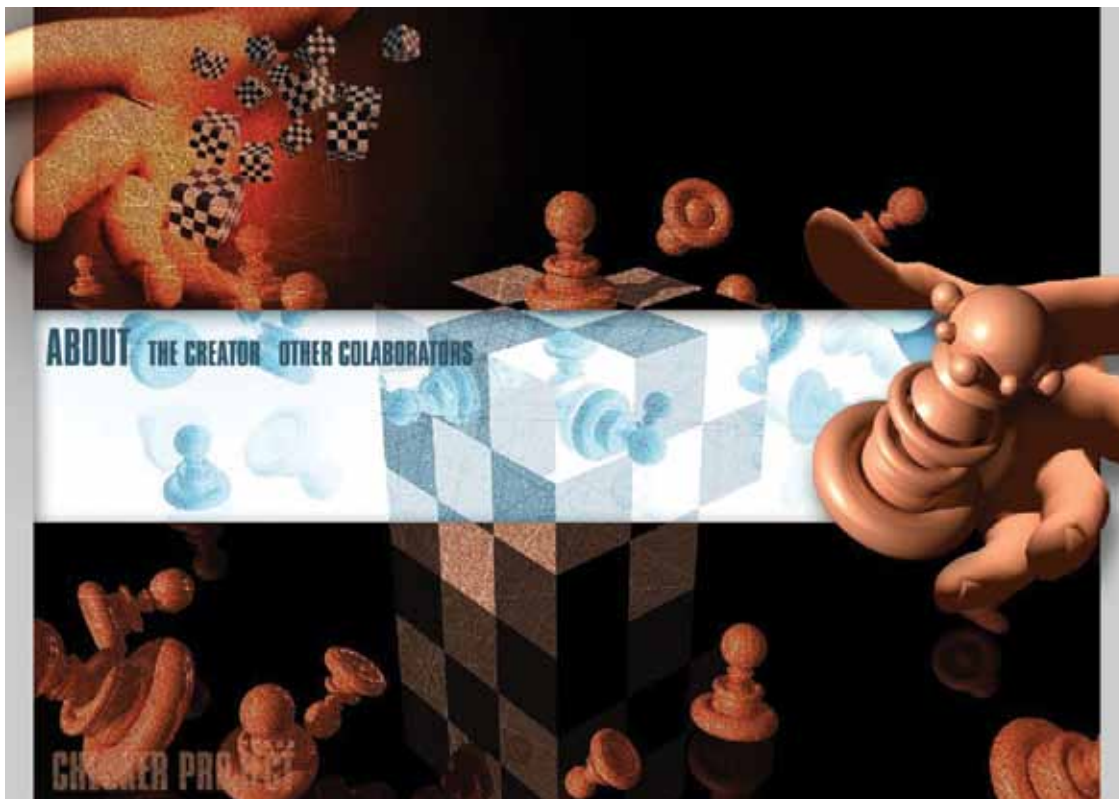
Checker Project, multimedia

Επίβλεψη

Γιώργος Μαστραντώνης

Θεωρητική επίβλεψη

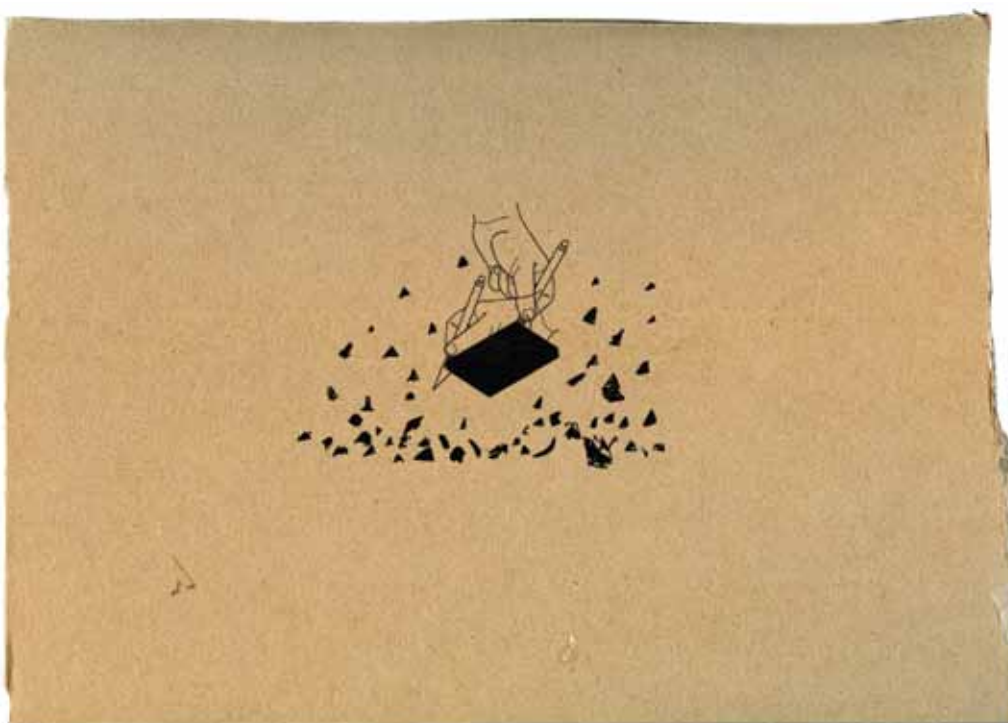
Γιώργος Βλάχος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΑΝΔΑΛΗΣ

- 2009 -

Ο Κ. Σκανδάλης μελετά και σχεδιάζει έναν ιστοχώρο δημιουργικής συνεργασίας και επικοινωνίας, που έχει ως αντικείμενο τη συλλογική «παραγωγή» μιας πολυμεσικής (multi-media) παρουσίασης με εναλλασσόμενη θεματολογία. Σύμφωνα με το σενάριο εργασίας, δημιουργοί από διάφορους εκφραστικούς χώρους καλούνται να συμμετέχουν με ένα έργο τους σε θεματική ενότητα επιλεγμένη από τα μέλη του ιστοχώρου. Με τη σειρά τους, ως συμμετέχοντες, εκλέγουν από τα υποβαλλόμενα έργα τα πλέον αξιόλογα. Ο καλλιτεχνικός διευθυντής (το ρόλο του οποίου έχει ο Κ. Σκανδάλης), εμπνεόμενος από αυτά τα έργα, καλείται να τα παρουσιάσει μέσω μιας ενιαίας πολυμεσικής αφήγησης.

Αυτή τη βασική ιδέα υλοποιεί ο συνολικός σχεδιασμός του ιστοχώρου και των λειτουργικών στοιχείων του, ενώ η επιλογή του χαρτονιού (odule) ως μόνιμου μοτίβου, που μεταβάλλεται ή επισχεδιάζεται μέσω animation κατά την πλοήγηση, δίνει την απαραίτητη ένταση αλλά και το υπόβαθρο για τις επιμέρους εφαρμογές του animation. Έτσι, ο λόγος (γραφτός και προφορικός), η μουσική, οι ήχοι, το σχέδιο και η ζωγραφική, το animation και το βίντεο, λειτουργούν συμπληρωματικά σε ένα ενιαίο εκφραστικό σύνολο που προτείνεται ως «ζωντανό», «ανοιχτό» διαδικτυακό εγχείρημα.

Θέμα

Parabola, ιστοχώρος

Επίβλεψη

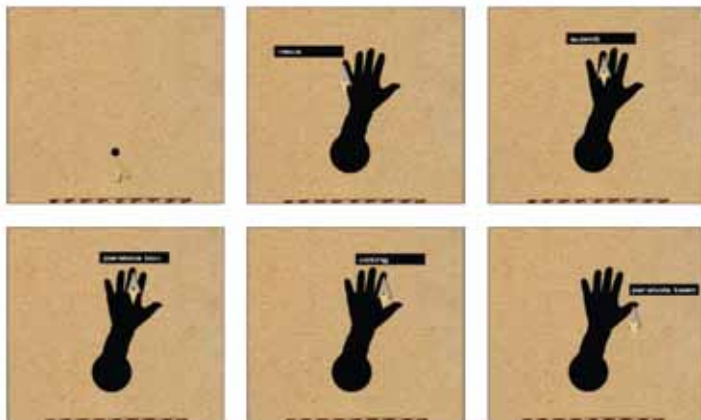
Γιώργος Μαστραντώνης

Θεωρητική επίβλεψη

Σοφία Τσούρτη

```
/*]]>  
</div
```


ΑΚΡΙΒΗ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ

- 2006 -

Ένα ξαναδιάβασμα της *Αλίκης στη χώρα των θαυμάτων* από την Α. Συμεωνίδη οδηγεί στη δημιουργία ενός animation προσωπικής μυθοπλασίας, το οποίο εστιάζει στην εξερεύνηση των νέων μέσων (new media) τόσο σε σχέση με τις παραδοσιακές τεχνικές οπτικής αφήγησης, όσο και στο σχεδιασμό και την παραγωγή πρωτογενών εικαστικών στοιχείων. Η ατμόσφαιρα του κυκλοθέατρου μεταφερόμενη με την κινηματογραφική οπτική της κίνησης της κούκλας στον εικονικό (virtual) χώρο, αλλά και η ευαισθησία των χειροποίητων εικονογραφήσεων σε συνδυασμό με την ακόλουθη ψηφιακή τους επεξεργασία, αλληλοσυμπληρώνονται, δίνοντας ένα ονειρικό, πολυδιάστατο βάθος σε μορφές και τοπία μιας, κατά τα άλλα, δισδιάστατης εφαρμογής.

Το My Doll Plays Alice απέσπασε το 2007 ειδική μνεία της κριτικής επιτροπής του διεθνούς φεστιβάλ Πλατφόρμα Video.

Θέμα

My Doll Plays Alice, animation

Επίβλεψη

Γιώργος Μαστραντώνης

Θεωρητική επίβλεψη

Γιώργος Βλάχος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΦΟΡΟΥ

- 2007 -

Η Κ. Φόρου συνδυάζει χειροποίητα σχέδια, κολλάζ, καθώς και βίντεο επεξεργασμένα σε ειδικά προγράμματα (Photoshop, Premiere, After Effects), για να δημιουργήσει το animation *Memory Rooms & the Precious Key*, το οποίο πραγματεύεται το δύσκολο πέρασμα από την παιδική ηλικία στην ενήλικη πραγματικότητα, με πολυποίκιλες εικαστικές και θεωρητικές αναφορές. Ως προς την υλοποίησή του, το έργο εστιάζει στην οπτικοποίηση βασικών εννοιών, ιδεών και νοηματικών αντιθέσεων, συνοδεύεται δε από έντυπες συνθέσεις, βασισμένες σε κομβικά σημεία του animation.

Το *Memory Rooms & the precious key* συμμετείχε στο Animfest και προβλήθηκε στο Τριανόν και το Bios το Μάιο του 2009, ενώ το συνολικό project παρουσιάστηκε σε άρθρο του *Adobe Magazine* τον Ιούνιο του 2008.

Θέμα

Memory Rooms & the Precious Key,
animation

Επίβλεψη

Γιώργος Μαστραντώνης

Θεωρητική επίβλεψη

Γιώργος Βλάχος

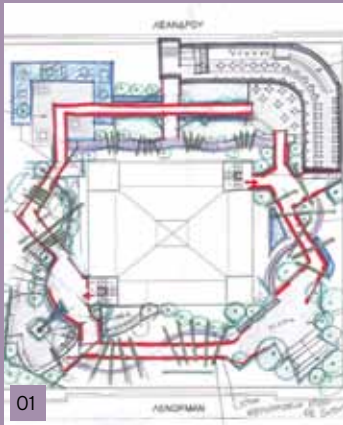
`/*]]>`
`</div`

INTERIOR DESIGN

1:10

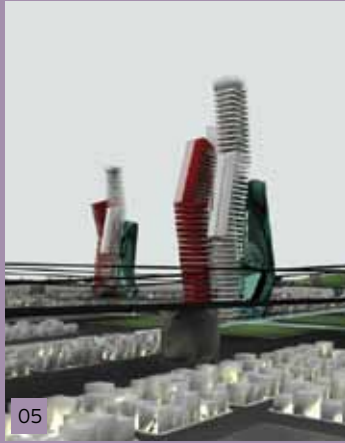

Μαρία Καρολίνα Αρβανίτη 01

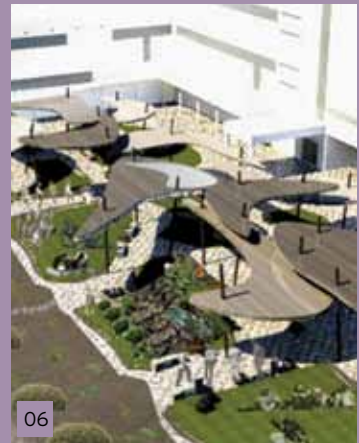
Αλέξανδρος Πολίτης 02

Παναγιώτα Ηλιάκη 03

Σταύρος Μανδαλιός 04

05

06

- 05 Κωνσταντίνα Μπερταχά
- 06 Κατερίνα Ορφανουδάκη
- 07 Μιχάλης Μπάκας
- 08 Βασίλης Κατσαράκης
- 09 Ελένα Περδικάρη

07

08

09

ΜΑΡΙΑ ΚΑΡΟΛΙΝΑ ΑΡΒΑΝΙΤΗ

- 2009 -

Το Καπνεργοστάσιο, ένα διατηρητέο, βιομηχανικό κτήριο (1927), βρίσκεται τα τελευταία χρόνια σε διαδικασία αποκατάστασης που έχει αναλάβει η Βουλή των Ελλήνων, με στόχο τη γενικότερη αναβάθμιση της περιοχής και τη δημιουργία ενός πολυχώρου, στον οποίο θα στεγαστούν η Βιβλιοθήκη της Βουλής, η Μπενάκειος Βιβλιοθήκη, μουσείο αφιερωμένο στον καπνό, αναψυκτήριο και χώρος εκθέσεων-εκδηλώσεων. Στο πλαίσιο αυτού του πραγματικού σχεδίου, μελετήθηκαν δύο ειδικές επεμβάσεις, οι οποίες αποσκοπούν στην εναρμόνιση των σύγχρονων χρήσεων με τα παραδοσιακά μορφολογικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά του κτηρίου.

Η πρώτη επέμβαση αφορά την ενιαία διαμόρφωση των εισόδων, του αίθριου και ενός τμήματος του ισόγειου, έτσι ώστε να δημιουργηθεί ένας χώρος που θα παραπέμπει στην ιδέα της «πλατείας». Οι δύο μεγάλες στοές των κύριων εισόδων αναδιαμορφώθηκαν για να λειτουργούν ως διάδρομοι εισόδου, ενώ το αίθριο επανασχεδιάστηκε με βάση τη λειτουργία του ανοικτού χώρου συνάντησης (εν είδη πλατείας), λαμβάνοντας υπόψη τη σχεδόν

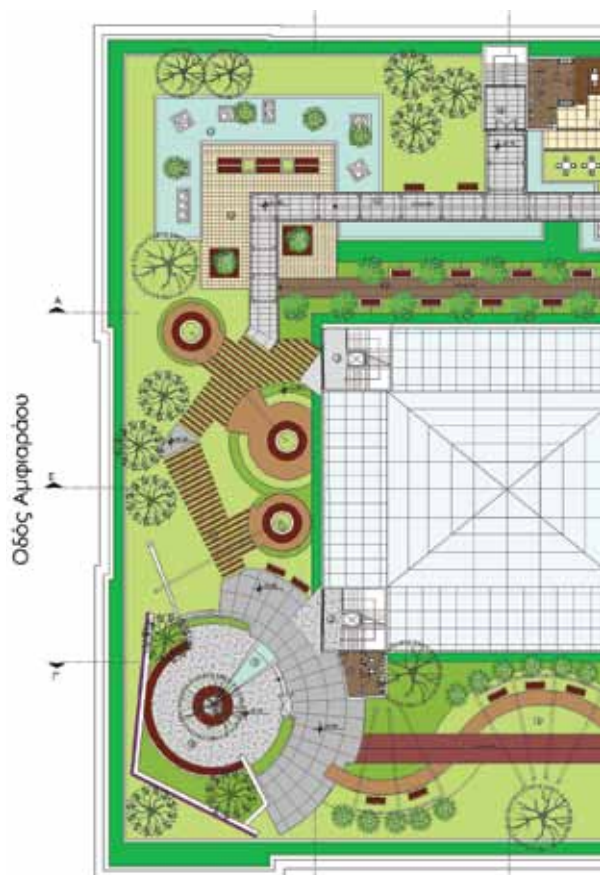
τετράγωνη δομή του υπάρχοντος κτηρίου, και διατηρώντας το υφιστάμενο στέγαστρο, σημαντικό για τη διάχυση του φυσικού φωτισμού στο χώρο. Ο χώρος αναπτύχθηκε σε επίπεδα, στο ψηλότερο από τα οποία σχεδιάστηκε ένα έπιπλο-μπαρ, ενώ, παράλληλα, μελετήθηκε χώρος αναψυκτηρίου με δύο εισόδους.

Στη δεύτερη επέμβαση το δώμα του κτηρίου αναδιαμορφώθηκε σε πράσινη στέγη (green roof), δηλαδή ένα χώρο συνάντησης και ξεκούρασης. Πραγματοποιήθηκε έρευνα για τους τύπους και τους τρόπους κατασκευής του φυτεμένου δώματος, καθώς και για τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της πράσινης στέγης. Το δώμα χωρίστηκε σε τέσσερις «περιοχές»: στη βόρεια δημιουργήθηκε ένα ημι-αίθριο καφέ, στην ανατολική μια αμφιθεατρική πλατεία για εκδηλώσεις και μικρές παραστάσεις, νότια σχεδιάστηκε μια κυκλική πλατεία με χτιστά καθιστικά και έντονη την παρουσία υδάτινου και πράσινου στοιχείου, ενώ δυτικά διαμορφώθηκε μία ακόμη πλατεία με βασικό στοιχείο το νερό και χτιστές ζαρντινιέρες, που δημιουργούν την ψευδαίσθηση ότι επιπλέουν στο νερό.

Θέμα
Μετατροπή και διαμόρφωση
βιομηχανικού κτηρίου

Επίβλεψη
Χρίστος Καπαρελιώτης

1:10

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΗΛΙΑΚΗ

- 2010 -

Το εκπαιδευτικό σύστημα της Μαρίας Μοντεσόρι αποτελεί μια ολόκληρη εκπαιδευτική φιλοσοφία, η οποία βασίζεται στο σεβασμό του παιδιού, και δίνει προτεραιότητα στα φυσικά ένστικτα, τα οποία βοηθά να εκδηλωθούν ελεύθερα και να αναπτυχθούν μέσω της εμπειρίας και των βιωμάτων.

Το project αφορά το σχεδιασμό ενός δημοτικού σχολείου με βάση τις αρχές του μοντεσοριανού συστήματος. Σύμφωνα με τις αρχές αυτές και τη σχεδιαστική τους υλοποίηση, το σχολικό κτήριο καθαυτό μετατρέπεται σε ένα εργαλείο για το μαθητή, το οποίο του παρέχει τη δυνατότητα για παρατήρηση, δράση και πειραματισμό. Η εκπαιδευτική διαδικασία δεν περιορίζεται σε μια αίθουσα, ενώ παράλληλα δεν υπάρχουν «δευτερεύοντες» ή «απαγορευμένοι» χώροι. Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην εύκολη οικειοποίηση του χώρου από το μαθητή, στην απρόσκοπτη μετακίνηση από το κλειστό, «προστατευμένο» περιβάλλον στους υπαίθριους χώρους, στη συνεχή παροχή ερεθισμάτων, καθώς και στην ανάγκη για ιδιωτικότητα.

Στο πλαίσιο του βασικού σκεπτικού σχεδιάστηκε μέρος του υλικού εξοπλισμού του σχολείου, έτσι ώστε να παρέχεται η δυνατότητα εξατομίκευσης της «ερμηνείας» και χρήσης ανάλογα με τις επιθυμίες των μαθητών. Έτσι, μέσω του σχεδιασμού επιδιώκεται τα αντικείμενα να λειτουργούν ταυτόχρονα ως παιχνίδια και εκπαιδευτικό υλικό.

Θέμα

Μοντεσοριανή σχολική μονάδα

Επίβλεψη

Χάρης Καπαρελιώτης
Έλσα Χρυσοχοΐδη

1:10

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

- 2010 -

Με βάση τις αρχές ενός «διευρυμένου κινηματογράφου» και την παράλληλη χρήση διαφόρων εκφραστικών μέσων, ο Β. Κατσαράκης επιχειρεί με το project Χώρος μνήμης - Χώρος λήθης να αναδείξει το μεταναστευτικό ζήτημα, την αυξανόμενη ξενοφοβία και τις συνθήκες διαβίωσης των προσφύγων. Πρόκειται για μια σύνθετη, πολυεπίπεδη καλλιτεχνική δράση, η οποία πραγματοποιείται (υποθετικά) στο Χώρο Ιστορικής Μνήμης 1941-1944 (υπόγειο Μεγάρου Εθνικής Ασφαλιστικής), στην οδό Κοραή, ο οποίος είχε χρησιμοποιηθεί στη διάρκεια της γερμανικής κατοχής ως χώρος κράτησης και βασανιστηρίων.

Σκοπός της πρότασης είναι η «μετατροπή» του ιστορικού υπογείου σε σύγχρονο κρατητήριο παράνομων μεταναστών και έτσι να γίνει μια σύνδεση του παρελθόντος με το παρόν, μέσω της σημειολογικής επανανοηματοδότησης που πραγματοποιείται με ειδικές εγκαταστάσεις, προβολές, φωτισμούς και περφόρμανς. Βασικό στοιχείο του concept είναι η συμμετοχή των θεατών στο χώρο-δράση, οι οποίοι ακολουθώντας μια ορισμένη πορεία κίνησης στο χώρο συμμετέχουν στην ατμόσφαιρα του κρατητηρίου και γίνονται μάρτυρες της διττής -ιστορικής και σύγχρονης- πραγματικότητας που εκτυλίσσεται μπροστά τους με «κινηματογραφικό» τρόπο.

Θέμα

Χώρος μνήμης - Χώρος λήθης, σκηνογραφία

Επίβλεψη

Ανδρέας Σαραντόπουλος

1:10

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΑΝΔΑΛΙΟΣ

- 2004 -

Σε πολύ μικρή απόσταση από την Πλατεία Συντάγματος, στην οδό Κριεζώτου, υπάρχει ένας κενός, αδιαμόρφωτος χώρος, ο οποίος λειτουργεί ως πάρκινγκ. Ύστερα από έρευνα διαπιστώθηκε ότι στο χώρο αυτό υπήρχε ένα κτίσμα το οποίο κατεδαφίστηκε, με αποτέλεσμα να αποκαλυφθούν οι πίσω όψεις των εφαπτόμενων πολυκατοικιών, οι οποίες ως τότε «έβλεπαν» σε ένα στενό, σφηνοειδή ακάλυπτο χώρο. Οι όψεις αυτές είχαν σχεδιαστεί με αποκλειστικό σκοπό να παρέχουν (υποτυπώδη) φωτισμό και αερισμό στα διαμερίσματα, χωρίς καμία πρόβλεψη για την οπτική εντύπωση που θα έδιναν. Σήμερα, την εικόνα που δίνει ο κενός χώρος συμπληρώνουν μερικά υπολείμματα των τοίχων τού παλαιού κτίσματος που εφάπτόταν στα διπλανά κτήρια, οι μεταγενέστερες υποστυλώσεις τους και, φυσικά, η πλήρης απουσία τού φυσικού στοιχείου. Με αυτά τα δεδομένα δεν

είναι καθόλου περίεργο που το «αστικό κενό» της οδού Κριεζώτου δίνει μια έντονα αφιλόξενη, ψυχρή και αποπνικτική αίσθηση.

Στην πρόταση που παρουσιάζεται, προτείνεται η «μεταστροφή» και χρήση του αδιαμόρφωτου κενού ως κοινόχρηστου χώρου συνάθροισης και αναψυχής, με δυνατότητα να φιλοξενεί καλλιτεχνικές εκδηλώσεις περιορισμένης κλίμακας. Βασικό στοιχείο του σκεπτικού είναι να μην επιχειρηθεί η «ωραιοποίηση» του χώρου μέσω της κάλυψης των αποκαλυμμένων όψεων και των υπολειμματικών στοιχείων, αλλά, αντίθετα, αυτά να ενσωματωθούν ως έχουν στο νέο μικροπεριβάλλον. Έτσι, με την ίδια την προβολή τους, δημιουργείται ένα χαρακτηριστικό σκηνικό, το οποίο «αφηγείται» την ιστορία τού χώρου και, έμμεσα, αποτελεί μια κριτική στάση απέναντι στην πραγματικότητα της σύγχρονης Αθήνας.

Θέμα

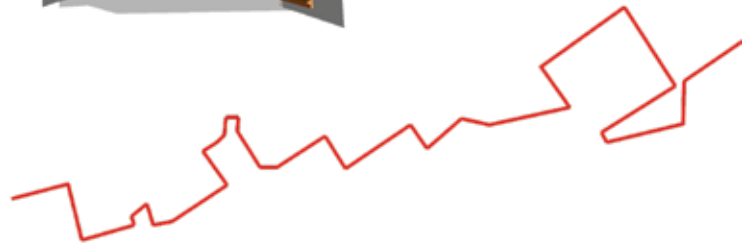
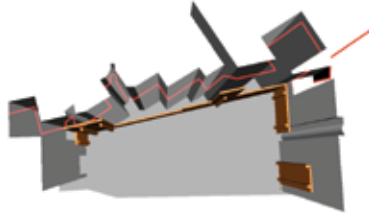
Επέμβαση σε αστικό κενό
της οδού Κριεζώτου

Επίβλεψη

Μανώλης Ηλιάκης

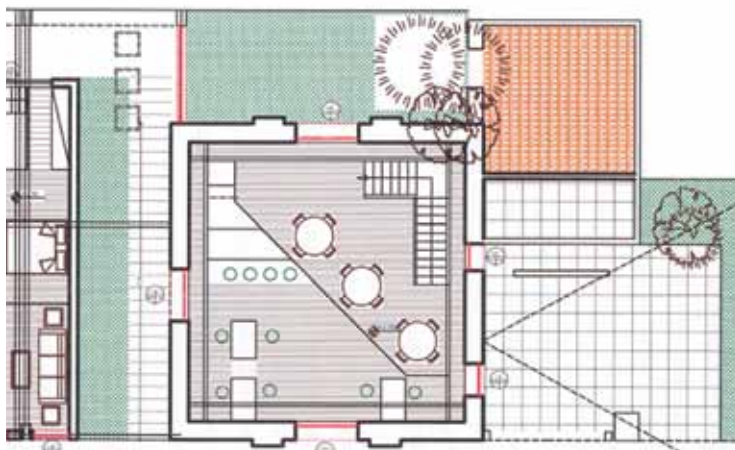
1:10

ΜΙΧΑΛΗΣ ΜΠΑΚΑΣ

- 2008 -

Το Τεχνολογικό Πολιτιστικό Πάρκο Λαυρίου, πρωτοποριακό έργο ευρωπαϊκής εμβέλειας του ΕΜΠ, προέκυψε από το μετασχηματισμό του ιστορικού συγκροτήματος της πρώην Γαλλικής Εταιρείας Μεταλλείων Λαυρίου σε σύγχρονο πολιτιστικό κέντρο. Βασικό στοιχείο του κτηριακού συγκροτήματος, το οποίο έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο, είναι ο ιστορικός χαρακτήρας του, υλική μαρτυρία της εξέλιξης της μεταλλουργίας στην Ελλάδα. Εξαιτίας, ακριβώς, του ότι το Πάρκο αποτελεί μνημείο βιομηχανικής αρχαιολογίας, επιτρέπεται να γίνουν ελάχιστες επεμβάσεις, οι οποίες οφείλουν να είναι εξαρχής αναστρέψιμες.

Στο συγκεκριμένο project μελετήθηκε η διαμόρφωση ενός χώρου του Πάρκου σε ξενώνα, ο οποίος θα έχει τη δυνατότητα να φιλοξενήσει περιορισμένο αριθμό επισκεπτών. Ειδικότερα, δύο από τα κτήρια μετατράπηκαν σε ένα μικρό λειτουργικό συγκρό-

τημα, το οποίο περιλαμβάνει τον τομέα εισόδου, χώρο υποδοχής, αίθριο, αίθουσα συγκεντρώσεων, τα καταλύματα και τον περιβάλλοντα χώρο.

Δεδομένων των μορφολογικών χαρακτηριστικών, των περιορισμών και του διατηρητέου χαρακτήρα του Πάρκου, μελετήθηκε προσεκτικά ο τρόπος ένταξης των καταλυμάτων στο υφιστάμενο κέλυφος, ώστε να έχουν θέα στο μουσειακό κτήριο και να προστατεύονται από τον ήλιο, ενώ η όψη διαμορφώθηκε με βάση τη νέα χρήση των δύο κτηρίων, με σκοπό να ικανοποιεί τις σύγχρονες λειτουργικές ανάγκες και να εντάσσεται ομαλά στον περιβάλλοντα χώρο. Παράλληλα, δόθηκε έμφαση στις νέες κατασκευαστικές λεπτομέρειες και στα χρησιμοποιούμενα υλικά (πυρότουβλο, μέταλλο, πέτρα και βιομηχανική εποξειδική βαφή για το δάπεδο), ώστε να προβάλλονται τα κατασκευαστικά χαρακτηριστικά της εποχής.

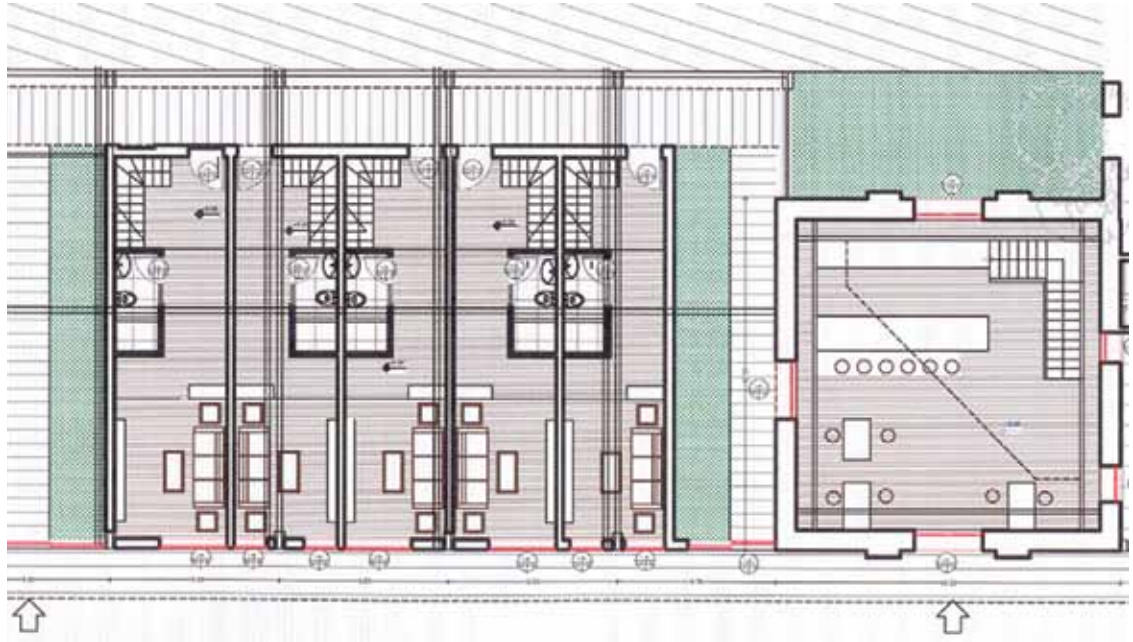
Θέμα
Μετατροπή βιομηχανικού κτηρίου σε ξενώνα

Επίβλεψη
Χρίστος Καπαρελιώτης

1:10

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ ΜΠΕΡΤΑΧΑ

- 2006 -

Θέμα

Η πόλη της Δωροθέας (Italo Calvino,
Οι ασύρατες πόλεις)

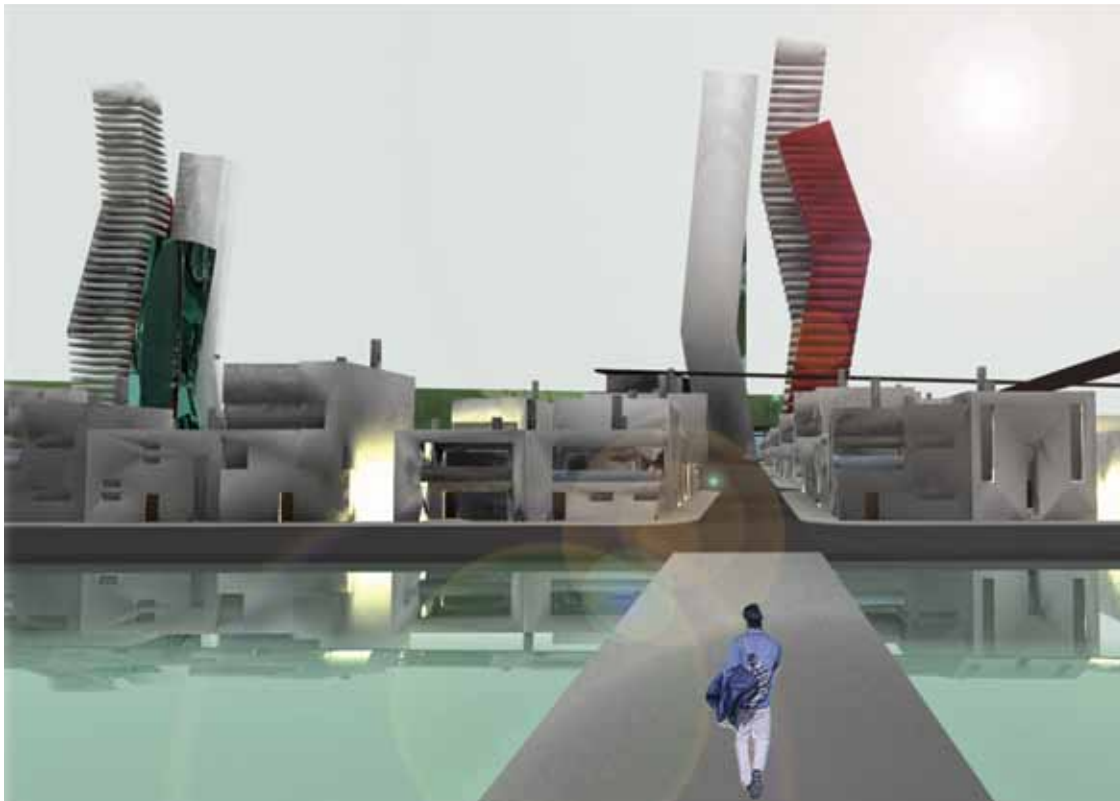
Επίβλεψη

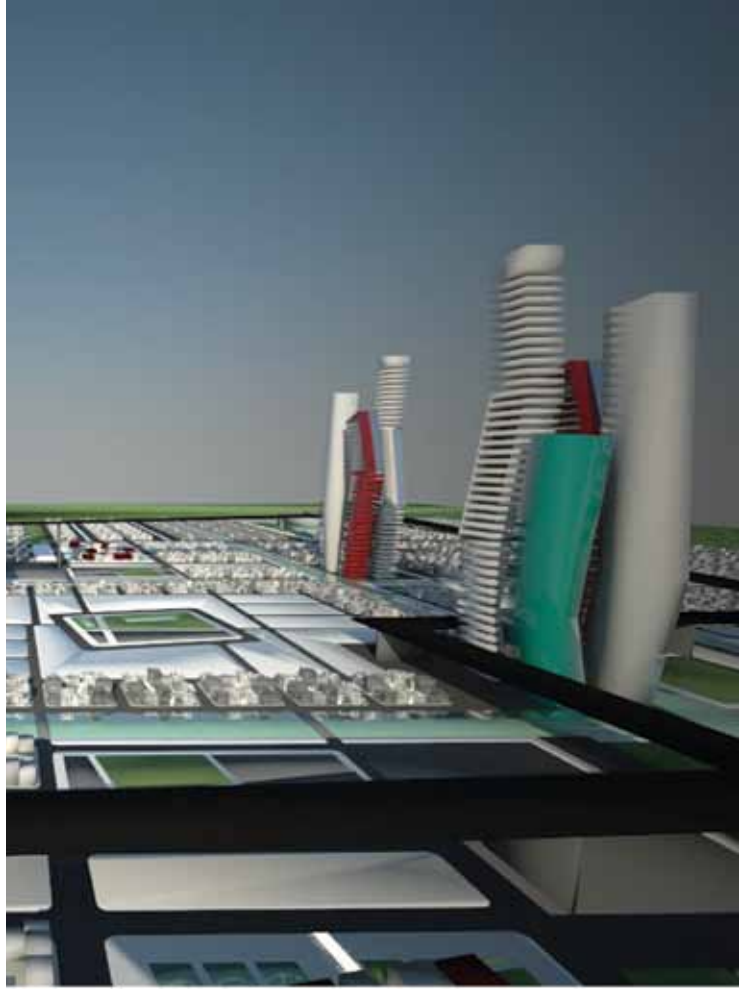
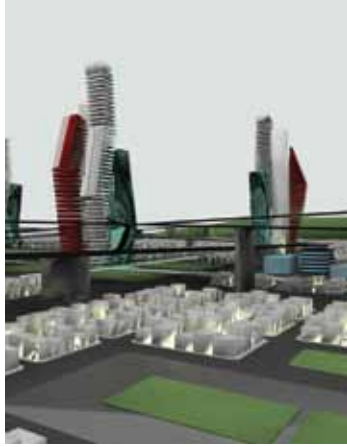
Μανώλης Ηλιάκης

1:10

Η πόλη αποτελεί μια σκηνή θέσεων και αντιθέσεων, όπου ο κανόνας και η παράβαση συγκρούονται, ενώ το όνειρο και η αθλιότητα συνυπάρχουν. Η Δωροθέα, από την άλλη, είναι μια ιδεατή πόλη, απαλλαγμένη από πολεοδομικούς κανονισμούς και νόμους. Στις *Ασύρατες Πόλεις* του Calvino δεν υπάρχουν αναγνωρίσιμες πόλεις – είναι όλες επινοημένες, φτιαγμένες από λέξεις. Ή, όπως λέει ο συγγραφέας, πρόκειται για ένα χώρο όπου ο αναγνώστης πρέπει να τριγυρίσει, ίσως και να χαθεί, αλλά από τον οποίο κάποια στιγμή θα βρει μια έξοδο, ίσως και περισσότερες, για να ξεφύγει.

Αυτή η μυθοπλαστική σύλληψη του Calvino μεταφράζεται εδώ στην ψηφιακή γλώσσα της φωτορεαλιστικής (3D) πραγματικότητας, δίνοντας τη δυνατότητα στον επισκέπτη της Δωροθέας να έχει την εμπειρία μιας εικονικής (virtual) περιπλάνησης που εξελίσσεται ακολουθώντας τα ίχνη των προσωπικών επιθυμιών, της μνήμης και των βιωμάτων. Έτσι, η απόδοση των λέξεων και των περιγραφών με τρισδιάστατα σχήματα, χωρικά αισθήματα και οπτικές εμπειρίες, η μεταφορά των λογοτεχνικών συμβολισμών στον τρισδιάστατο χώρο, δίνουν μορφή σε μια ουτοπική πόλη, η οποία δεν υπάρχει σε κανένα χάρτη, κι ίσως γι' αυτό ακριβώς συνιστά την αρχετυπική μητρόπολη.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗ

- 2010 -

Από την εποχή που η ψυχιατρική συγκροτήθηκε σε επιστημονικό πεδίο, τον 18ο αι., παρατηρείται ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη σχέση της με την τέχνη, το οποίο εστιάζει στην καλλιτεχνική έκφραση τόσο ως διαγνωστικό όσο και θεραπευτικό εργαλείο. Χαρακτηριστικό είναι ότι κατά τα μέσα του 20ού αιώνα η θεραπεία μέσω της τέχνης εμφανίζεται ως αυτόνομος τομέας στο χώρο της ψυχιατρικής.

Αντικείμενο της εργασίας της Κ. Ορφανουδάκη είναι ο σχεδιασμός στο χώρο του νοσοκομείου Σωτηρία ενός κέντρου με διάφορα καλλιτεχνικά εργαστήρια, το οποίο απευθύνεται σε παιδιά, εφήβους, οικογένειες ή άλλες ομάδες ατόμων, που είτε περνούν πολύ

χρόνο στο νοσοκομείο, είτε απλά ενδιαφέρονται για την ανάπτυξη της προσωπικότητας και την ψυχολογική υποστήριξη μέσω της τέχνης.

Το γενικό πλαίσιο λειτουργίας τού κέντρου ορίζεται από τον ανθρωποκεντρισμό και την ισοτιμία. Οι συμμετέχοντες λειτουργούν ταυτόχρονα ως δημιουργοί και ως θεατές, ενθαρρύνονται δε να εκφραστούν με διάφορους τρόπους και υλικά, δημιουργώντας έργα τα οποία έχουν αισθητικό και επικοινωνιακό αποτέλεσμα.

Το κέντρο περιλαμβάνει χώρο αναμονής και γραφείο υποδοχής, γραφεία καλλιτεχνικών συντονιστών και ψυχολόγων, αίθουσα συσκέψεων, χώρο ανα-

ψυχής προσωπικού, κυλικείο και αποθηκευτικό χώρο στο ισόγειο, ενώ στον πρώτο όροφο βρίσκονται ένας δεύτερος χώρος αναμονής, αίθουσες εργαστηρίων εικαστικών τεχνών, μουσικοθεραπείας-χοροθεραπείας, τεχνών του λόγου, θεάτρου, κινηματογράφου και δραματοθεραπείας, ένας εκθεσιακός χώρος, δύο εσωτερικοί χώροι αναψυχής και τρία WC.

Ως μέρος του project μελετήθηκε, επίσης, η διαδρομή από την είσοδο του νοσοκομείου μέχρι το κτήριο του κέντρου, καθώς και η πλατεία μπροστά από το κτήριο, στην οποία προβλέπεται να φιλοξενούνται εκδηλώσεις σχετικές με τα προγράμματα του κέντρου.

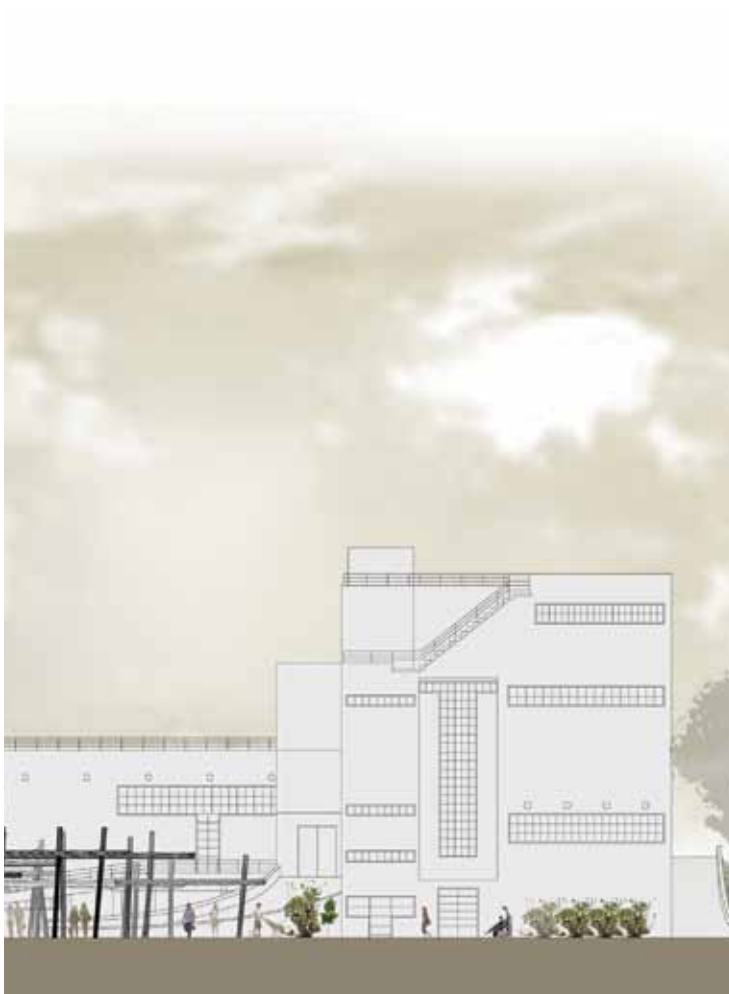
Θέμα

Κέντρο ψυχικής υγείας μέσω τέχνης (art therapy)

Επίβλεψη

Έλσα Χρυσοχοϊδη

1:10

ΕΛΕΝΑ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ

- 2011 -

Αντικείμενο αυτής της μελέτης είναι ο σχεδιασμός ενός μουσείου αφιερωμένου στο έργο του ζωγράφου Γιάννη Μόραλη. Το σχεδιαστικό σκεπτικό αναπτύχθηκε με βάση τη μουσειογραφική μέθοδο της Ιταλικής Σχολής, σύμφωνα με την οποία αναπτύσσεται μια σύνθεση χώρων βασισμένη στα συγκεκριμένα έργα τα οποία πρόκειται να εκτίθενται.

Θεωρείται πως το μουσειακό συγκρότημα πρόκειται να κατασκευαστεί στην περιοχή Πλακάκια της παραθαλάσσιας οδού Νίκου Καζαντζάκη στην Αίγινα, περιοχή στην οποία υπάρχουν κατοικίες και εκθεσιακοί χώροι φιλικών προσώπων του Γ. Μόραλη (Καπράλος, Καζαντζάκης, Νικολάου). Το συγκρότημα, τοποθετημένο σε οικοπέδο εμβαδού 650 τ.μ., περιλαμβάνει είσοδο, εκδοτήριο εισιτηρίων, ιματιοθήκη και W.C., πινακοθήκη, γλυπτοθήκη και αίθριο στην ισόγεια στάθμη, και βιβλιοθήκη και αίθουσα προβολών, εργαστήριο συντήρησης, φύλαξης και προστασίας εκθεμάτων, καθιστικό και δεύτερο W.C. στην υπόγεια στάθμη. Εξωτερικά προβλέπεται παράκτια διαδρομή και διαμόρφωση

περιβάλλοντος χώρου με περίπτερο (αναψυκτήριο και πωλητήριο) και υπαίθριο θέατρο.

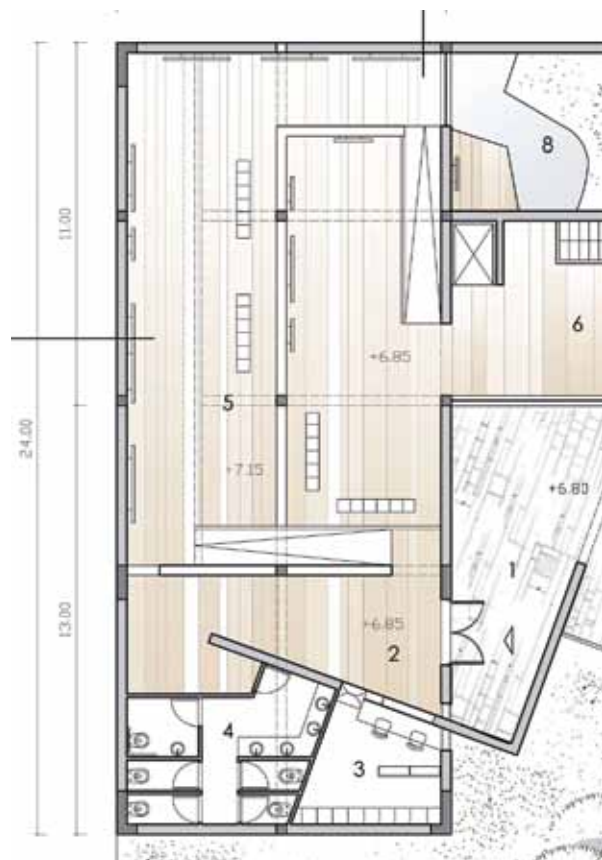
Στο πλαίσιο της μελέτης έγινε έρευνα για το τοπικό περιβάλλον της Αίγινας, την τοπική λαϊκή, παραδοσιακή αρχιτεκτονική, επιχειρήθηκε δε μια ερμηνευτική προσέγγιση του έργου του ζωγράφου, που οδήγησαν στη συγκρότηση συνθετικών εργαλείων για τη διαμόρφωση του μουσείου και του περιβάλλοντος χώρου. Έτσι, μέσα από την ανάγνωση του ύστερου έργου του Μόραλη, η αυστηρή γραμμική γεωμετρία μεταφράζεται στο κυρίως κτηριακό κέλυφος (περίπτερο), ενώ οι πιο ελεύθερες γεωμετρικές μορφές εκφράζονται με τη μορφή του υπαίθριου θεάτρου και την παράκτια διαδρομή, που περιλαμβάνει τον υφιστάμενο φάρο. Με τον τρόπο αυτό δημιουργείται ένας «διάλογος» ανάμεσα στα διαφορετικά χωρικά στοιχεία (αυστηρή γραμμική μορφή και ελεύθερες φόρμες) και τα υλικά (θερμά και ψυχρά, σκληρά και μαλακά), ο οποίος αναφέρεται άμεσα στο ίδιο το έργο του ζωγράφου.

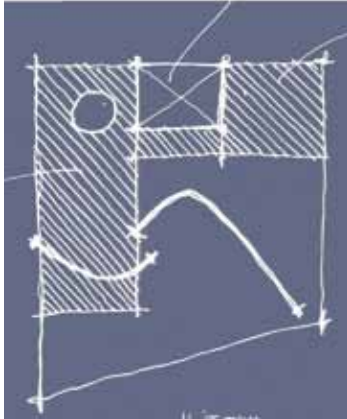

Θέμα
Μουσείο Γιάννη Μόραλη στην Αίγινα

Επίβλεψη
Έλσα Χρυσοχοΐδου

1:10

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ

- 2009 -

Θέμα

Σπονδυλωτό (modular) συγκρότημα φοιτητικών κατοικιών

Επίβλεψη

Μανώλης Ηλιάκης

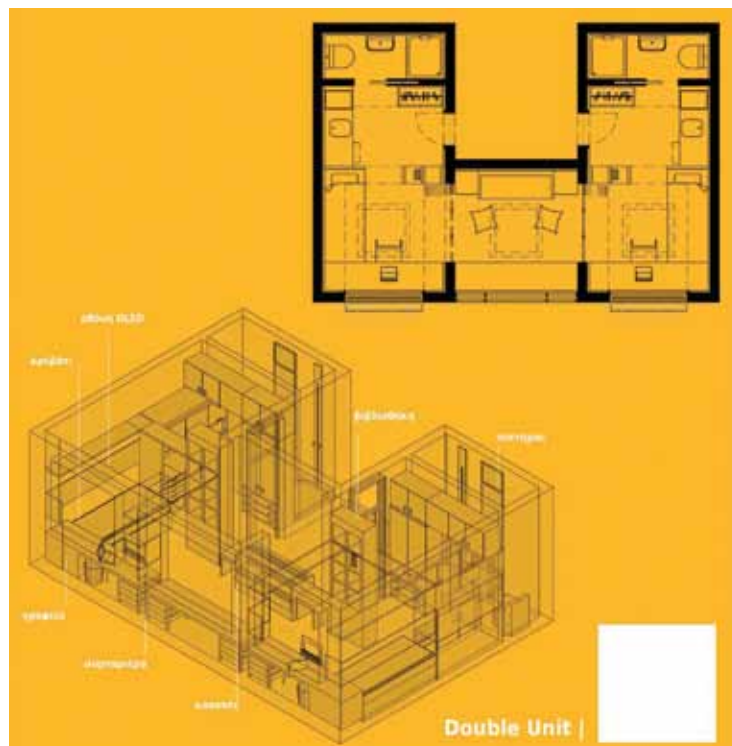
1:10

Το project αυτό εντάσσεται στο πλαίσιο μιας ευρύτερης θεωρητικής μελέτης με θέμα τη διαβίωση σε χώρο μικρών διαστάσεων, δομημένο έτσι ώστε να έχει, χαμηλό περιβαλλοντικό αντίκτυπο. Πιο συγκεκριμένα, η πρόταση αφορά το σχεδιασμό ενός σπονδυλωτού συμπλέγματος φοιτητικών κατοικιών, το οποίο αναπτύσσεται με βάση μια ορισμένη τυπολογία προκατασκευασμένων χώρων. Οι τρεις βασικοί τύποι περιλαμβάνουν την αυτόνομη κατοικία ενός ατόμου, το συνδυασμό δύο αυτόνομων κατοικιών με κοινό καθιστικό, και την εξαρτημένη κατοικία που μοιράζεται με άλλες τους «υγρούς χώρους» (μπάνιο, κουζίνα).

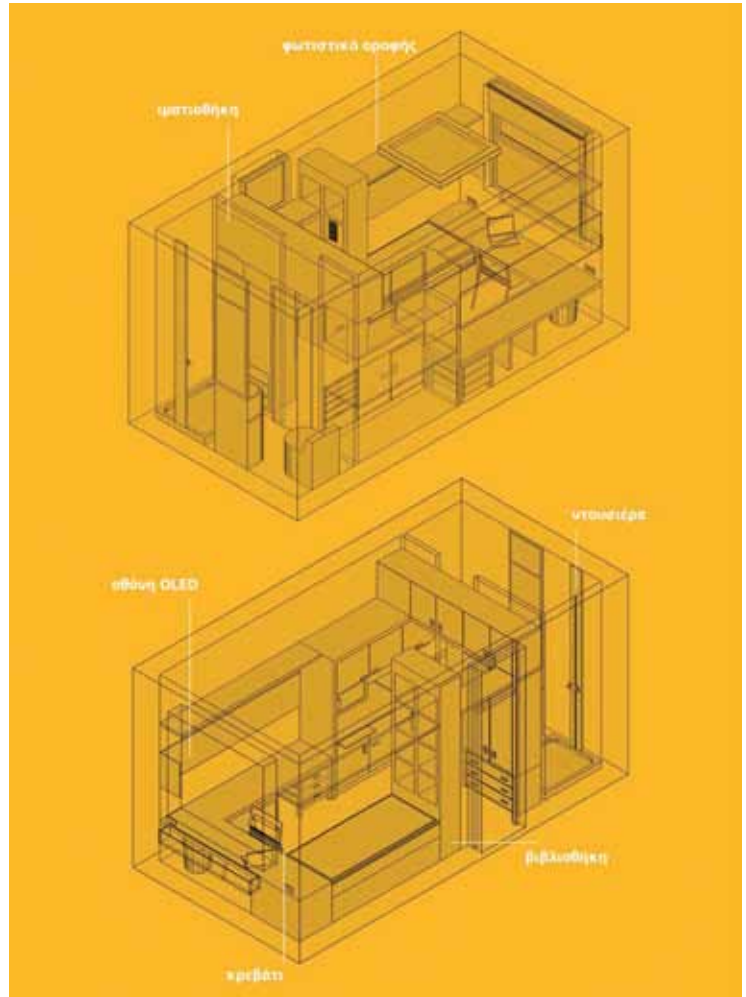
Οι διαφορετικοί τύποι εξυπηρετούν διαφορετικά σενάρια χρήσης, το δε

συγκρότημα στο σύνολό του έρχεται να καλύψει τις ανάγκες των φοιτητών τόσο για ιδιωτικότητα όσο και για συλλογικότητα. Το σπονδυλωτό σύμπλεγμα δομείται σε μεταλλικό φέροντα οργανισμό, ενώ οι επιμέρους τύποι κατασκευάζονται από στοιχεία ξηράς δόμησης, ώστε να υπάρχει δυνατότητα επί τόπου συναρμολόγησης.

Στις βασικές ιδιαιτερότητες της συγκεκριμένης ιδέας περιλαμβάνονται αφενός η εξοικονόμηση χώρου μέσω της πλήρους εκμετάλλευσής του, αφετέρου η δυνατότητα ένταξης του συγκροτήματος σε κενό χώρο οποιασδήποτε μορφής και μεγέθους, έτσι ώστε να συνδυάζεται με το κτηριολογικό πρόγραμμα οποιασδήποτε πανεπιστημιακής σχολής.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

ΟΠΤΙΚΗ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΔΙΑΔΡΑΣΤΙΚΑ ΜΕΣΑ (2001-2011)

Master of Arts in Design

Συντονιστής Προγραμμάτων
Μίλτος ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Υπεύθυνοι Τομέων
(2000-01 έως 2010-11)

Οπτική Επικοινωνία
Μιχάλης ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Σοφοκλής ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ

Νέα & Διαδραστικά Μέσα
Γιώργος ΜΑΣΤΡΑΝΤΩΝΗΣ
Έκτωρ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Αρχιτεκτονική
Εσωτερικού Χώρου
Χάρης ΚΑΠΑΡΕΛΙΩΤΗΣ

Διδάσκοντες
(2000-01 έως 2010-11)

Θεωρητικά Μαθήματα
Γιώργος Σ. ΒΛΑΧΟΣ
Γιάννης Χ. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
Σοφία ΤΣΟΥΡΤΗ
Μίλτος ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Οπτική Επικοινωνία
Μιχάλης ΓΕΩΡΓΙΟΥ
Μαρία ΓΛΥΚΑ
Σοφοκλής ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ
Ντάνης ΨΩΜΑΣ

Διαδραστικά Μέσα
Μάρι ΖΩΝΟΥΔΑΚΗ
Δημήτρης ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ
Γιώργος ΜΑΣΤΡΑΝΤΩΝΗΣ
Μέλανι ΜΕΡΓΚΕΣ
Κωνσταντίνα ΦΟΡΟΥ
Έκτωρ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ

Αρχιτεκτονική
Εσωτερικού Χώρου
Μανώλης ΗΛΙΑΚΗΣ
Χάρης ΚΑΠΑΡΕΛΙΩΤΗΣ
Χρίστος ΚΑΠΑΡΕΛΙΩΤΗΣ
Χάρης ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
Ανδρέας ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ
Βάνια ΧΟΥΛΙΑΡΑ
Έλσα ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗ

1. Ιουλίτα ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ, 09
2. Δέσποινα ΑΕΡΑΚΗ, 03
3. Παναγιώτα ΑΛΕΞΙΑΔΗ, 03
4. Νατάσα ΑΛΗΧΟΤΖΙΩΤΗ, 06
5. Μαρία ΑΛΙΠΡΑΝΤΗ, 01
6. Ιωάννης ΑΛΦΑΡΑΣ, 02
7. Δήμητρα ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗ, 05
8. Άκης ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ, 03
9. Αχιλλέας ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΣ, 01
10. Μαρία ΑΝΔΡΙΟΠΟΥΛΟΥ (ΜΠΔ), 07
11. Βαγγέλης ΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗΣ, 11
12. Μαριάννα ΑΝΘΡΩΠΕΛΟΥ (ΜΠΔ), 09
13. Κατερίνα ΑΝΤΩΝΙΟΥ, 11
14. Σοφία ΑΣΗΜΕΝΙΟΥ, 07
15. Καλλιόπη ΒΑΣΑΡΑ, 03
16. Κατερίνα ΒΛΑΧΑΒΑ, 11
17. Αλεξάνδρα ΒΛΑΧΟΥ, 07
18. Αλέξανδρος ΓΑΒΡΙΛΑΚΗΣ, 05
19. Ευάγγελος ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, 04
20. Νικόλαος-Αλέξανδρος ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ, 09
21. Ιουστίνη ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, 01
22. Θεοδώρα ΓΚΙΚΑ, 01
23. Στέλλα ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, 04
24. Ιωάννης ΔΗΜΟΥ-ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, 08
25. Εύα ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ, 01
26. Γεωργία ΔΟΥΖΙΝΑ, 09
27. Ευδοκία ΔΟΥΛΓΕΡΙΔΗ, 10
28. Μαρία ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ (ΜΠΠ), 01
29. Γιάννης ΕΝΕΠΕΚΙΔΗΣ (ΜΠΔ), 04
30. Δάρεια ΖΑΖΙΡΕΪ, 03
31. Ειρήνη ΖΗΛΟΥ, 03
32. Κώστας ΖΗΣΙΜΟΠΟΥΛΟΣ, 03
33. Ελένη ΖΟΥΝΗ, 10
34. Μάρι ΖΩΝΟΥΔΑΚΗ, 05
35. Άννα ΘΑΝΑΣΟΥΛΑ, 01
36. Ελεάνα ΙΩΑΝΝΟΥ, 08
37. Αναστασία ΚΑΖΗ, 06
38. Ρεβέκκα ΚΑΛΙΜΤΖΑΚΗ, 01
39. Νίκος ΚΑΜΠΟΥΡΗΣ, 01
40. Ειρήνη ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗ, 03
41. Ευτυχία ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗ, 09
42. Εβίτα ΚΑΡΑΔΗΜΗΤΡΗ, 10
43. Αγγελική ΚΑΡΑΤΖΑ, 08
44. Κώστας ΚΑΡΤΕΛΙΑΣ, 03
45. Δέσποινα ΚΑΡΥΠΙΔΟΥ, 03
46. Γιώργος ΚΑΣΑΛΙΑΣ, 03
47. Δημήτρης ΚΑΣΑΠΗΣ, 08
48. Βάσω ΚΑΥΚΟΥΛΑ, 10
49. Ευτύχιος ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ, 05
50. Στυλιανή-Μαρία ΚΟΚΑΛΗ, 02
51. Ιωάννης ΚΟΛΛΑΪΤΗΣ, 07
52. Χρήστος ΚΟΝΤΟΓΙΩΡΓΑΣ (ΜΠΔ), 03
53. Μιχάλης ΚΟΝΤΡΑΡΟΣ, 03
54. Σοφία ΚΟΤΣΥΦΑ, 04
55. Χρυσάνθη ΚΟΥΜΙΑΝΑΚΗ-ΚΑΡΟΥΖΑΚΗ, 08
56. Νικόλαος ΚΟΥΡΟΣ, 04
57. Χρύσα ΚΟΥΤΣΙΑΦΤΗ, 07
58. Παναγιώτης ΚΟΥΤΣΟΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ, 02
59. Δημήτρης ΚΡΙΤΣΩΤΑΚΗΣ, 05
60. Μαρία ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, 04
61. Ειρήνη ΛΑΖΑΝΑ, 10
62. Σοφία ΛΕΚΚΟΥ, 11

ΑΠΟΦΟΙΤΟΙ

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΧΩΡΟΥ (2004-2011)

63. Νικόλ ΛΙΒΑΝΟΥ (ΜΠΔ), 08
64. Αναστασία ΜΑΚΡΗ, 09
65. Ελένη-Κωνσταντίνα ΜΑΚΡΥΚΩΣΤΑ, 07
66. Γιάννης ΜΑΛΙΚΟΥΤΣΑΚΗΣ, 01
67. Μαρίνα ΜΑΝΤΖΑΡΗ, 01
68. Σοφία ΜΑΡΑΚΗ, 03
69. Ελένη ΜΑΡΙΝΗ, 09
70. Μαρία ΜΑΡΙΝΗ, 08
71. Μαριάννα ΜΑΡΚΑΚΗ, 02
72. Νικόλας ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ, 03
73. Αντόνις ΜΑΣΣΑΝΤ, 10
74. Νίκος ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ, 01
75. Μέλανι ΜΕΡΓΚΕΣ, 05
76. Δέσποινα ΜΠΑΜΠΑΝΙΩΤΗ, 01
77. Στέλιος ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΑΚΗΣ, 07
78. Ελένη ΜΠΕΒΕΡΑΤΟΥ, 08
79. Αργυρώ ΜΠΕΝΓΛΙΔΟΥ, 10
80. Σωτήρης ΜΠΟΓΡΗΣ, 01
81. Μυρτώ ΝΑΣΙΟΥ, 08
82. Ελεονώρα ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ, 03
83. Λουίζα ΞΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ (ΜΠΠ), 11
84. Μυρτώ ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗ, 02
85. Ιωάννης ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΣ, 05
86. Παναγιώτης ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΣ, 02
87. Μαριάννα ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ, 01
88. Δάφνη ΠΑΠΑΔΑΚΗ, 03
89. Κώστας ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, 01
90. Αναστάσης ΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, 06
91. Ευαγγελία ΠΑΠΑΣΑΒΒΑ, 04
92. Βασίλης ΠΑΤΕΛΑΡΟΣ, 11
93. Ελένη ΠΑΥΛΑΚΗ, 08
94. Κατερίνα ΠΕΤΡΙΔΟΥ, 11
95. Ολυμπία ΠΕΤΡΟΥ, 09
96. Ευανθία ΠΗΤΕΡΣΟΝ, 09
97. Ευάγγελος ΠΙΡΠΥΡΗΣ, 08
98. Σωτήρης ΡΕΚΛΟΣ, 11
99. Αικατερίνη ΡΗΓΟΥ, 07
100. Ναταλία ΡΙΦΑΙ, 06
101. Ελισάβετ ΡΟΥΠΑΚΗ, 08
102. Στεφάνια ΡΟΥΣΟΠΟΥΛΟΥ (ΜΠΔ), 04
103. Νικόλαος ΣΙΓΓΑΛΑΣ (ΜΠΣ), 03
104. Γεωργία ΣΙΜΟΓΙΑΝΝΗ, 02
105. Μαρίνα ΣΙΟΥΤΗ, 10
106. Κωνσταντίνος ΣΚΑΝΔΑΛΗΣ, 09
107. Λίνα ΣΟΛΔΑΤΟΥ, 08
108. Δημήτριος ΣΤΑΜΟΣ, 05
109. Σοφία ΣΤΕΒΗ, 03
110. Ακριβή ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ, 06
111. Ξένιος ΣΥΜΕΩΝΙΔΗΣ, 11
112. Σελίν Φρανσουάζ ΤΟΚΜΑΚΙΔΗ, 11
113. Ζέτα ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ, 03
114. Χρυσούλα ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗ, 04
115. Κωνσταντίνος ΤΣΙΟΥΤΡΑΣ, 08
116. Γιώργος ΤΣΟΧΑΣ-ΠΡΕΚΑΣ, 10
117. Κωνσταντίνα ΦΟΡΟΥ, 07
118. Φλωρεντία ΦΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗ, 03
119. Αναστάσης ΦΡΑΝΤΖΗΣ, 08
120. Μαρία ΧΑΤΖΗΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗ (ΜΠΔ), 07
121. Σέργιος ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΣ, 07
122. Φανή ΧΟΥΡΣΟΓΛΟΥ, 06
123. Ηλίας ΧΡΥΣΟΣ, 05
1. Μαρία Καρολίνα ΑΡΒΑΝΙΤΗ, 09
2. Ελένη ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, 09
3. Μαρία ΑΣΒΕΣΤΑ, 06
4. Γιώργος ΒΑΓΙΑΝΟΣ, 11
5. Άννα ΒΗΧΟΥ, 10
6. Ναταλία ΓΚΟΓΚΟΥ, 05
7. Δάφνη ΓΚΟΣΙΟΥ, 11
8. Νεφέλη ΓΚΥΖΗ, 10
9. Μαρία ΓΟΥΛΑΚΟΥ, 09
10. Ιωάννα ΓΡΑΨΑ, 10
11. Δέσποινα ΖΕΒΡΗ, 11
12. Παναγιώτα ΗΛΙΑΚΗ, 10
13. Παναγιώτα ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ, 11
14. Νικόλαος ΙΩΑΝΝΟΥ, 07
15. Ευαγγελία ΚΑΛΛΙΔΑ, 06
16. Πάρις ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ, 11
17. Ελένη ΚΑΝΕΛΛΟΥ, 06
18. Βασίλης ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ, 10
19. Σοφία ΚΙΑΣΣΟΥ, 09
20. Χριστίνα ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, 04
21. Ισιδώρα ΛΕΒΑΝΤΗ, 10
22. Δέσποινα ΜΑΓΙΑΦΑ, 05
23. Σταύρος ΜΑΝΔΑΛΙΟΣ, 04
24. Σεβαστή ΜΑΝΕΛΗ, 09
25. Γεώργιος ΜΑΡΓΕΤΑΣ, 04
26. Δαβίδ ΜΙΣΡΑΧΗ, 06
27. Γιάννης ΜΙΧΑΗΛ, 10
28. Αγγελική ΜΟΥΡΙΚΗ, 08
29. Αλεξάνδρα ΜΟΥΤΣΑΤΣΟΥ, 11
30. Μιχάλης ΜΠΑΚΑΣ, 08
31. Κωνσταντίνα ΜΠΕΡΤΑΧΑ, 06
32. Σίλεια ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ, 04
33. Κατερίνα ΟΡΦΑΝΟΥΔΑΚΗ, 10
34. Νίκος ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΟΥ, 04
35. Ελένη ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ, 11
36. Αλέξανδρος ΠΟΛΙΤΗΣ, 09
37. Άννα ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ, 04
38. Αγγελική ΠΥΚΝΑΔΑ, 09
39. Λήδα ΡΑΪΣΗ, 04
40. Αγγελική ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ, 06
41. Τριανταφυλλιά ΣΑΜΨΑΚΗ-ΚΟΡΔΑ, 04
42. Ιωάννα ΣΩΤΗΡΙΑΔΟΥ, 06
43. Αλεξάνδρα ΤΖΙΑΚΟΥ, 04
44. Ελένη ΤΣΟΛΜΕΚΤΣΟΓΛΟΥ, 11
45. Αλεξάνδρα ΦΡΑΓΚΟΥ-ΧΑΟΥΤΜΑΝ, 05
46. Βασιλική ΧΟΥΛΙΑΡΑ, 08
47. Δήμητρα Αναστασία ΧΡΟΝΑ, 11
48. Μερóπη ΨΑΛΛΙΔΑ, 05

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ

Κολλέγιο Βακαλό

Συστατικά επιτυχίας της πρώτης σχολής design στην Ελλάδα

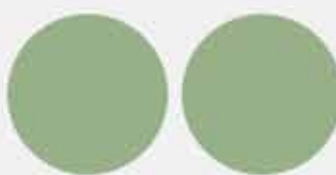
2 προγράμματα
BA(hons) design & MA design

53

χρόνια συνεχούς λειτουργίας

56 καταξιωμένοι
καθηγητές

2 ελεύθερα
μόνοια έργοστηρια

30 εβδομάδες
μαθημάτων ετησίως

1:6

αναλογία
καθηγητών-σπουδαστών

2 ειδικότητες
graphic & interior design

6000 καταξιωμένοι
απόφοιτοι

30 ώρες εβδομαδιαίας
διδασκαλίας

47 μαθήματα

3 κτίρια, 2500 τ.μ.

1 μήνας
εκπαιδευτικών ταξιδιών

25 προγραμματισμένες
επισκέψεις ετησίως σε μουσεία,
επαγγελματικούς χώρους
και εκθέσεις

30 εκπαιδευτικά
σεμινάρια

4860

σπουδαστικές εργασίες
στην ετήσια έκθεση

GRAPHIC DESIGN
INTERIOR DESIGN
DIGITAL DESIGN
ΣΚΗΝΟΓΡΑΦΙΑ
ΕΝΔΥΜΑΤΟΛΟΓΙΑ
ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ

 UNIVERSITY
of DERBY

 BAC
ACCREDITED

ΒΑΚΑΛΟ ART & DESIGN
Κέντρο Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης

Λ. Κατσώνη 26, Λυκαβηττός
Τ. 210 644 2514, Φ. 210 644 4840
info@vakalo.gr / www.vakalo.gr

ΒΑΚΑΛΟ
ART & DESIGN
COLLEGE

Κολλέγιο Βακαλό

Κέντρο Μεταλυκειακής Εκπαίδευσης

Λ. Κατσώνη 26, 114 71, Αθήνα

Τηλ.: 210 644 2514, 210 645 6035

Fax: 210 644 4840

Email: info@vakalo.gr, www.vakalo.gr

concept : design : inter/national
10 χρόνια Master of Arts Βακαλό
Design Walk 2012
about:, 3-18 Φεβρουαρίου 2012

